

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan svečer, izsimi nedelja in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ožersko deželo za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leto 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zaraža.

Za oznaniplačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanje naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika Sv. Petra in Pavla izide prihodnji list v torek dne 30 junija 1896.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedino vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13 — Četrt leta . . . gld. 8-30

Poi leta . . . „ 6-50 Jeden mesec . . . 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,

30 kr. za četrto leto.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15 — Četrt leta . . . gld. 4-10

Poi leta . . . „ 8- Jeden mesec . . . 1-14

Naročnje se lahko z vsakimi dnevnimi, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotedno naročilo.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

Abram.

I.

Grof Gleispach, kojega smo časih šteli mej nekake „priatelje“ slovenskega naroda, nas je neprjetno iznenadil.

Kakor znano, prišel je pod Pražkom gosp. Levičnik v justično ministerstvo, in sicer radi tega, da bi podajal justičnemu ministru tu in tam o slovenskih zadavah zanesljive informacije. Omenjeni gospod se ni mogel dolgo časa obdržati na svojem mestu, ker grof Schönborn, ki je bil jeden najslabješih justičnih ministrov, kar smo jih Slovenci pretrpeli, ga je hitro izrinil iz ministerstva. Komaj je bilo Levičnikovo mesto prazno, hotelo se je še gorko oddati trdemu Nemcu. Tu pa so se slovenski poslanci vendar odločno po robu postavili ter zahtevali, da naj pride na Levičnikovo mesto mož, ki je več slovenščini ter uživa tudi splošno zaupanje slovenskega naroda. Naglašali so se različni razlogi, in ti so morali tako tehtni biti, da se jim je udal še celo grof Schönborn, ter poklical v ministerstvo gospoda Abrama, izvrstnega in odličnega

pravnika, poštenega in objektivnega sodnika, kojega smo Slovenci po vsej pravici visoko čestili in koji uživa še dandanes zaupanje našega naroda. In to v polni meri! Pri Abramovem imenovanju nastal je hrup, ki pa je kmalu potihnil, ker od leta 1892 do sedaj se mu niti najmanjša pegica ni mogla dokazati na njegovem uradovanju v justičnem ministerstvu. Najboljši dokaz, da je bil gospod dvorni svetnik na vse strani pravičen in objektiven.

Komaj je prišel grof Gleispach v justično ministerstvo, hotel je postati kot justični minister to, kar je grof Badeni kot ministerski predsednik. Pričel je kazati „železno roko“ in pričel je „po-metati“, kakor se pravi. Grof Gleispach je sicer tako delaven, neutrudljivo delaven, ali krogu genijalnih juristov, kakor so Unger in drugi, ne pricipada; v tem oziru ne dosega niti mesta svojega prednika, viteza Waserja. Zatorej se je menilo, da bude bolj ponižen minister, kakor smo jih že imeli, in jih bodovali v prihodnje tudi še imeli. Ali grof Gleispach je proti vsakemu pričakovovanju takoj pokazal železno pest. Najprej moral je za vponjenje prosiči načelnik administrativnega oddelka: Plitzuer. Nerad je šel, ali šel je vendar! Za njim prišel je na vrsto Baldass, personalni referent za okrožje dunajskega višjega deželnega sodišča. In končno odrinil je še Zellner, ki je slovel radi svoje počastnosti v stavbinskem poslu. Pri vseh teh uradnikih bilo je vponjenje — skoraj bi rekli — samo ob sebi umljivo, ker so bili to stari gospodje, ki bi bili morali že davno dobiti modro polo. In če je niso, je na tem gotovo urad škodo trpel.

Drugače pa je stvar z Abramom! Dokler je državni zbor imel svoje zasedanje, se justični minister ni upal do njega. Grof Gleispach bal se je hrupa v parlamentu in po pravici: Poljaki na primer imajo tri ministre v sedanji vladi, naš narod pa je imel v ministerstvih samo jednega zaupnika, in to je bil Abram! Čemu se je odstranil in oziroma čemu se je moral odstraniti? Abram kot uradnik se ni dalo ničesar očitati, in če bi za delo ne bil sposoben, ne klicali bi ga k najvišjemu sodišču, kjer je izbran, in mora biti izbran četvrti sodnik. Ali vzlič temu si Abram ni želeti mogel, da bi se zopet povrnil k svojemu prejšnjemu

sodišču, ker je njegovo sedanje premeščenje, naj se stvar zasluže sem ali tja, vendar-le nekaka „capitis deminutio“. To mora občutiti vsak, in brez dvojbe občuti to tudi gospod dvorni svetnik Abram sam. Da se pa le udal v premeščenje, to dokazuje, da se je proti dvornemu svetniku morala vporabiti nekaka sila, ali če se blažje izrazimo, da je moral na njega vplivati nekak pritisk. Kak je bil ta pritisk, tega ne vemo. Ali naši državni poslanci morajo siliti na to, da se dvigne zastor in da izvemo resnico. Da se Abram ne more staviti v vrsto s Plitznerjem ali Zellnerjem, je jasno, ker bi bil drugače tudi dobil modro polo ter bi ga ne bili odzakali kasacijskemu dvoru, kjer ga čaka dosti in težavnejšega posla, nego ga je imel v justičnem ministerstvu. Vzrok premeščenju dvornega svetnika Abrama ne more tedaj tičati v osobnih lastnostih njegovih; tičati mora kje drugod! In kje? Tako se danes vprašujemo povsod po Slovenskem. In že si posamezni odgovarjajo, da je bil Abram premeščen samo radi tega, ker je prišel v justično ministerstvo na željo slovenskih poslancev in kot nekak zaupnik slovenskega naroda. Koliko je resnice na tem, ne vemo: ali omenjeni odgovor se sam vsiljuje, drugače vzroka ne moremo dobiti in naj si možgane še tako napenjam! Naloga naših poslancev pa je, da zahtevajo takoj pričetkom bodočega zasedanja od grofa Badenija, da jim dá vsa potrebna pojasnila in da jim pové, kaj da je zahtevalo, da se je tako odličen in zasluzen mož, kot je Abram, moral odstraniti iz justičnega ministerstva. Da je bilo delovanje Abramovo v tem ministerstvu po vsem koristno in dobro, o tem priča tudi visoki red, ki se mu je o priliki premeščenja podelil. Čemu se je tedaj odstranil? In čemu se je na njegovo mesto moral klicati ravno — dr. Gerčar? Ali o tem prihodnjic!

V Ljubljani, 27. junija.

Pravosodni minister izdeluje sedaj zakon o premembri tiskovnega zakona. Kakor se kaže, premembre ne bodo posebno daleč segale. Kolek ostane, ker finančni minister menda ne more dobiti nikjer drugje nadomestila za odpadel dohodek. Najavažnejša premembra bode ta, da se pri popravkih dovoli

Listek.

Umetnica.

(Slika. Spisal A. Fleury.)

I.

Bil sem na prijateljskem večeru, zares zabav nem in umetniškem večeru, pri katerem odseva srce na licu, etiketi pa je prostor pred vratmi. Ni se niti plesalo, niti igralo; poslušali smo samo mlado gospico pri glasoviru. Njen glas, njena duša je povevala pesniško Madono Hypolita Moupona in jo oživiljala s tolikim žarom, s toliko ljubezno, da bi se bil marsikateri kavalir spustil na kolena pred dražestne nožice te madone, ali bolje rečeno — te umetnice. Vse oči so bile uprte v njo, vsa ušesa napeta samo zanjo; mladi kavalirji so pozabili na gospo, gospo — na šalo. Umetnica je slavila močen triumf in čutila rajske srečo, ono srečo, ki očara dušo in vzbuja samoljubje. Gospica je baš igrala romanco skladatelja „Deux reines“ (dve kraljice), spremljajoč jo svojim zvonkim glasom; na mah pa občuti na celiem telesu mrzle srage; čaroben glas ji zamre na ustnih, drobni prstki se skrčijo in ona omahne raz stol. Nastala je splošna zmešjava

v družbi. Gospo so se gnetile okoli brezavestne umetnice, iskale po žepih svoje blagodišče stekleničice, gospodje pa so stali prestrašeni okrog.

Izmej vseh gospoj se je najbolj trudila razkošno oblečena dama kakih 40 let, kateri bi pa človek v njeni krasni toileti prisodil šele trideseto; storila je vse, da spravi abogo pevko zopet k zavesti, a pri vsej skrbi kazala se je neka posiljenost, neko nenavadno zanimanje. Zdela se je, kakor bi jo hotela iztrgati iz ostale družbe in ji hotela pripovedovati o neki razjarjeni fantaziji — dočim je njen soprog stal nepremično na strani, kakor da se ne boji, da bi njegova prisotnost mogla povečati nezgodo, katero je gledal pred seboj.

Čez nekaj trenutkov odpre dekle oči in sprevisor: — on je tam?

On pa, ki je stal mirno ob strani, je izginil, njegova soproga pa je tem marljiveje in skrbnejše stregla bolnici.

On se te izogiba, a ona ti streže, ubogo dekle!

II.

Julio Morinville, soprog gospo, katero smo včeraj videli, ko sa je z materinsko skrbjo trudila okoli naše umetnice, je sedel na večer drugega dne

ves zmučen od dela kraj peči in čital kujo: „L'art d'aimer“ — ko vstopi v sobo, vsa znsopljena, gospa in se usede poleg njega. Prišla je, da se kot ljubezna in mila soproga razgovarja s svojim možem; prišla je, da mu izkaže svojo zakonsko zvestobo.

— Gospod, — je spregovorila — poglejte me!

— E, nu dobro! Kaj hočeš Melania? — jo vpraša Morinville in zapre knjigo.

— Kaj hočem?! Poslušaj! Poslušaj, kaj ti budem povedala! ... Bilo je v Parizu krasno in bogato dekle, katero je hotelo s svojo ljubezno osrečiti siromašnega profesorja, jednega onih bedastih modrecev. Mož jo vzame za ženo — a samo radi denarja; ljubil je ni, ljubil je drugo dekle, Sofijo; ljubil jo je strastno, brezmerno ... ali varal jo je, govorč ji, da ni oženjen ...

— Dovolj, — vem, kam merite!!

— Evo, torej vidite, da sem dobro obveščena, kaj ne? Kaj morete odgovoriti?

— Nič!

— Vi torej ljubite to Sofijo?

— Ne!

— Ah, vi lažete; ona je vsaj odkritosrčna, ona tega ne taji.

dokaz resnice, da v bodočem vsakem ne bude mogel nadlegovati uredništva s popravki, kakor ima sedaj naša klerikalna stranka navado, ki pošlje popravek, naj je stvar še tako resnična. Natančnejše bode baje določilo, kdaj se ne smejo konfiskovati poročila iz postavodajnih zastopov. Predloga se predloži letos jeseni državnemu zboru ali pa morda tudi šele po mladi novi zbornici. Vladi se seveda s to stvarjo ne mudi, ker bi najraje sedanji tiskovni zakon ohranila.

Dunajskim klerikalcem se je nekaj ne povoljnega prigodilo. Profesor Ruby je spisal zgodino Avstrije, katero je izdal klerikalno založništvo „Austria“. Profesor si je po svoji možnosti prizadeval, da je pisal v klerikalnem duhu. Popolnoma pa z resnico le ni hotel priti v nasprotje in je povedal, da se je 1444. leta prekršil mit s Turki, ker se je papežev odposlanec izjavil, da nevernikom ni treba držati besede. Nadalje pove pisatelj, da je izmisljena čudovita rešitev Ferdinanda II. v dunajskem dvoru pred protestantskimi stanovi. Nadalje pove zgodovinar, da je cesar Josip II. hotel s svojo politiko samo odpraviti nekatere cerkvene zlorabe. Klerikalni provincialni listi so zagnali grozni krik. Založništvo „Austria“ je ono izdalo omenjene knjige uničilo in priredilo brez dovoljenja pisatelja novo izdajo, v kateri ni nikakih vrst, nad katerimi bi se spodikali klerikalci. Ta dogodek je pokazal, kakšno svobodo bi imela prava znanost, ko bi klerikalci dobili tako moč, kakor si jo želijo.

Stojalovski. Poljski listi poročajo, da bodo rimska kurija začela ostreje postopati proti Stojalovskemu, ker neče oditi v svojo škoftijo, ker še nadalje mašuje, dasi mu je nuncij prepovedal, in napada cerkvene dečstanstvenike. Če se res kaj zgodi, ali je to le želja nekaterih poljskih krogov, zlasti poljskih škofov, ne vemo. Vsekako se bole moral Stojalovski zaslišati. Vsa to se pa dozdaj še ni zgodile. Radi bi ga kar brez zaslisanja uničili. Kakor se kaže, imajo gališki škofove velik strah pred njim, da bi v Rimu ne naslikal njih postopanje v Galiciji, ki ni za las boljše kot postopanje ogerskih škofov in duhovnikov, kateri so zdaj dni dobili precej ostre opomine iz Rima. Gališka duhovščina hodi ob volitvah reko ob roki z židovstvom. Če vse to v Rimu izvede, bodo morda le morali kaj storiti.

Razmere v Stari Srbiji tudi ne morejo biti posebno ugodne. V Prizrenju je pozval mutašerif kristijane, naj ustavijo mesto, ker jim on ne more jamčiti za varnost življeja. Taka razburjenost vlada meju turškim prebivalstvom. — V Velesu so pa trije turški b-gi napali kajmakama, ker je po nujnemu mnenju preveč naklonjen kristjanom. V vsej Turčiji so sedaj take razmere, da neznanen dogodek lahko prouzroči ustajo.

Razmere v Armeniji so letos še slabše nego so bile včasi. V Vanu so mohamedanci pobili nad 400 Armentcev. Armenko prebivalstvo se je pa za to znosilo nad turškimi vasmi in jih veliko požgalo. Generalni guverner Šakir paša sam ne ve, kaj naj storiti. Odšel je z najboljšo voljo v Armenijo, da napravi red, a sedaj vidi, da mu ne bude mogoče.

Crispijeva pokojnina Italijansko najviše računiše je Crispiju odišlo 25 000 lir pokojnina

po njegovih službenih letih. — Sicer se pa govor, da Crispipi ne bo dolgo užival pokojnino. Hudo je bolan. Slabo je uplivalo na njegovo zdravje to, da je njegova politika se popolnoma ponesrečila in je ob vso svojo državnisko slavo. Ko je poslednji bil prišel na krmilo, se je v Italiji že govorilo, da je jedini Crispipi, ki je v stanu, zmedene italijanske razmere v red spraviti. Sedaj so Italijani zgubili vse zaupanje v Crispijevo zmožnost in njegovo poštenje. Afriška politika mu je odvzela zadnjo trohico zaupanja in dobrega imena. Ko bi bile sedaj nove volitve, bi Crispipi nikjer ne zmagal.

Nemški državni zbor se sedaj posvetuje o novem državljanem zakoniku. Posvetovanja vrše se precej gladko. Pri paragrafu 1288 se je vzprejel predlog socijalnih demokratov, da je za ženitev samo do 21. leta treba dovoljenja očetovega. Drugi parografi od 1287 do 1551 so se sprejeli tako, kakor jih je nasvetoval odsek. Vlada in vladna stranka žele, da se ta stvar reši še to poletje. Poslanci dosti ne govore, ker vsak želi že konec zborovanja. V Nemčiji je dolgo zborovanje za poslance pravo breme, ker niso plačani. Reči se pa mora, da so nemški državni poslanci pri vsem tem mnogo vztrajnejši v splovanju svojih dolžnosti. V Nemčiji je zbor skoro zmiraj sklepčen, dasi je za sklepčnost treba nad polovico poslancev, v Avstriji je pa mnogokrat nesklepčen, dasi za sklepčnost ni treba biti tretjine poslancev.

Ustaja na Kubi. Poslednje dni je bilo tako dosti bojev. Turške čete pa niso imele uspeha. Kakor se kaže, razvila se boda dolga pogorska vojska. Turški poveljnik prosi, naj mu pošljejo zopet štiri batalijone. Krečanski kristijani kažejo več poguma, kakor bi ga bil kdo od Grkov pričakoval, ki so ob rusko-turški vojski mnogo kričali, a boja s Turki se pa niso upali začeti, kot so ga bili drugi krščanski narodi na Balkanu. — Veleposlaniki v Carigradu so zopet imeli posvetovanje zaradi Krte. Sklenili so pozvati Turčijo, naj hitro naredi red in Krečanom doveli več pravic. V Carigradu so pa takih zahtev, svetov in pretanj že tako vajeni, da se zanje vedao nič ne zmenijo. Turki le predobro vedo, da se velevlasti ne morejo sporazumeti, da bi se poslužile sile.

Dopisi.

Iz Radovljice, 26. junija. Mestna hranilnica v Radovljici prav dobro napreduje — ulog ima po 12-dnevni poslovanji že 11.513 gld. 70 kr. in tudi prošnje za posojila ji že dohajajo v primernem številu. Dovoljenih je do sedaj že za 5970 gld. posojil. Ljudstvo se pač zaveda, da je le s posojilom tacaga denarnega zavoda zares pomagano, kateri dovoljuje odpaci dolga v majhnih obrokih, sicer posestniku, kateri se mora zadolžiti, ni nikdar mogoče dolga se znebiti. Ze te številke pa dokazujejo, kako je bila ustanovitev tega zavoda potrebna in smelo mu prerokujemo lep razvoj v blagor naroda na narodno-gospodarskem polju, na katerem orjemo Slovenci še le ledino. Omeniti nam je še, da posoja ta nov zavod tudi proti menicam, ki so presklbljene s tremi podpisami. Daje pa tudi posoja proti zastavi vrednostnih papirjev. — Lastnik tach papirjev, ki jih ne mara, ali zarad neugodnih kursov, morebiti tudi brez izgube ne more prodati, dobi nanje brez zamude časa in ovir in brez troškov takoj posojilo pod najugodnejšimi

pogoji (nizkimi obrestmi in vrnitvi posojila, kadar mu je dragi in tudi v obrokih). Če nimač toliko denarja, da bi si kupil srečko, ki stane kakih 100 gld., hoče pa vendar sreči ponudit roko, pridobiš si jo lahko s takim posojilom na ta način, da plačaš le četrto del nje vrednosti, ostale tri četrtine pa ti posodi hranilnica, katera potem obdrži v zastavi srečko, katere lastnik pa postane takoj, tako da je dobitek, katerega napravi srečka morebiti mej tem, tvoj. Ostalo vrednost srečke pa izplačaš, kakor ti je mogoče in kakor rečeno tudi v obrokih, mej tem jo pa nizko obrestuješ, narobe pa pripadajo obresti takih sreč, ki se obrestujejo, tebi. — Le na tak način je pametno pridobiti si srečke ne pa na obroke, posebno od židovskih madjarskih tvrdk, kateri so začele tudi po Kranjskem razpošiljati svoje agente, ki love ljudi kakor pajk muhe. O tem spregovorimo prihodnjič še obširneje. — O mestni hranilnici v Radovljici omenimo še, da jemlje ta za uložno knjižico takoj, ko jo izda, majhno pristojbino 10 kr. Izplačuje pa vloge do 50 gld. brez vsake odpovedi, za višje zneske pogodila si je sicer iz previdnosti odpoved in sicer do 200 gld. 3 dni, do 500 gld. 8 dni, do 1000 gld. 14 dni, nad 1000 gld. pa 1 mesec, vendar bode pa tudi take zneske izplačevala, kolikor bodo dopuščale razmere, brez vsake odpovedi.

Iz Šaleške doline, 25. junija. Volitve v deželnem zboru štajerski se bližajo in poprijeti se bodo dela, da ne pride črv na deblo in s svojim glodanjem ne uniči žlahtnega sadu, kateri se nam je ob času cvetja obeta. Od zadnjega članka v „S. G.“ je postal v Šalški dolini nekako tiho in nihče se več ne gane. Ali je vse zaspalo ali se nihče ne upa začeti z delom? Treba bi bilo, da bi se sklicali zaupni možje iz cele Šaleške doline, bodo v Velenju ali v Šoštanju, da bi se posvetovali, kdo bodo volilni mož in kdo poslanec, sicer bi se znalo zopet zgrediti, da bi volile od političnega društva v Mariboru postavljenega kandidata zopet odklonili. Tako se je zgodilo pred šestimi leti, in kake neprijetnosti so se tedaj godile je vsem volilcem še v živem spominu. Pol. društvo v Mariboru je takrat postopalo, ne da bi se bilo znenilo za zaupne možje, preziralo je željo volilcev in propadlo. Voljen je bil tedaj dr. Lipold in ne kandidat pol. društva gosp. dr. Šuc. Tu v Šalški dolini so vse možje, s katerimi sem imel prliko govoriti, tega mnenja, naj se sklicše shod zaupnih mož, da bodo tam povedali svoje želje in se domenili za poslanca, ker od zunaj si ne dajo diktirati, nego hočejo sami določiti kandidate za dež. zbor. Želeti bi bilo, da se tej želji ustreže, ker bi sicer morali samostojno postopati.

Iz Štajerskega, 23. junija. „Slovenski Gospodar“ piše v 25. številki dne 18. junija t. i. „Naša mladina in naša šola“ nekako strupeno zoper šolo in učiteljstvo ter trdi, da je hravni pokvarjenosti mladine kriva sedanja šola, seveda ne posamezni (!) krščanski učitelji. Pravi dalje, da sta dve uri na teden krščanskemu nauku premalo za versko vzgojo. Ker se iz ceha članka vidi namen, učiteljstvu in šoli spokopati tla meju narodom, smo prisiljeni mirno odgovoriti. Opomniti moramo, da imenovani list v zadnjem času sploh rad udriha po šoli in učiteljstvu. Seveda je vse le umetno, kajti gospodje okrog „Slovenskega Gospodarja“ so dobro prepričani, da sedanja šola nikakor ni tako nevarna veri, kakor trde. Če bi šola res nasprotovala veri, bi gospodje kateheti vendar vestno izkorisčevali tisti dve uri na teden, in bi se ne prigodilo tolikrat, da mora učitelj prevesti uro, ki je odmenjena veronauku, kajti mnogokrat izpusti gospodje katehetje šolsko uro iz prav malenkostnih oziriv in pr. praznovanje kacega godu, ne brigajoč se za nameščenje kak drug dan. Tudi

— Dalje v prilogi.

— Vi se varate, Melania!

— I neverili ste se mi, priznaj mi vse! Jaz vam povem, da me ne morete več ljubiti. Jaz sem star — a ona mlada, jaz sem grda — a ona lepa, jaz demon — a ona angelj. Ona vam govor je sladke ljubezne besede, jaz pa se vam grozim; jaz sem vam breme, ona pa vam olajšuje in oslaja življenje... Govorite!... Da se ne kaj pozabi, mora se popraviti vse; za izpovedjo pride oproščenje. Bla sem neumna, da sem se vam udala, a sedaj sem še neumnejša, ker sem ljubosumna — — — Toda ljubila sem vas strastno in zato sem se vrgla v vaš naročaj, za vaju neprjetno breme. V tem trenutku ne gojim za vas ničesar, nego čutstvo priateljstva. Največje veselje mi bode, ako se slobodno povsem povrnete k svojej ljubezni...

— Melania, — prekinil jo je Morinville in pokazal na uro-nihalko — čas je že, da se vležete.

— Ne, nočoj mi nočej sen na oči.

— Ha, ha, ha! Zato pa hočem jaz mirno spati!

Videč, da ne more umiriti soproge, jo je zapustil in odšel v svojo sobo; gospa pa se je spustila v naslanjač in prebedela noč v težkih in obupnih mislih...

III.

Mala vrata v podstrešju so se odprla in mlado dekle je priskočilo k mlademu človeku in se mu vrglo v naročje. Bil je Morinville, mlado dekle pa Sofija.

— Evo te, vendar jedenkrat — spregovorila je ona, ko se je nečesa spomnila, se jej je skočilo zmoto, a takoj reče tiso:

— Ah, dragi moj, ko bi vedel, kaj sem zvedela o tebi!

— Vem!

— Pa prideš, da mi to potrdiš, kaj ne?

In ni mu dala časa, da bi odgovoril, temveč dostavil:

Ali veš, da je bila pri meni žena, stara žena, ter mi povedala, da si oženjen, da ljubiš njo!

— Oženjen sem, dà, ali nje ne ljubim!

— Ne ljubiš je, pa si jo vendar vzel za ženo!

— Da! Čudi se, Sofija, in prav imaš!

— O, kako me mučiš. Povej vendar, Julio, povej mi, da ljubiš mene; to mi moraš povedati.

— Da, oženjen sem, a ljubim tebe. Slušaj, Sofija, odkriti ti hočem tajnosti svojega življenja; hočem, da me sodiš ti! Moja navdušena duša je snivala neprestano o onem idealnem življenju, ki

ima simptom smrti, ko se začne boriti z resnim svetom. Vse moje moči težile so jedino po slavi, ali duša mi je kmalu spoznala ničevost te slave, spoznal sem vse svoje brezuspečne napore, odbral sem si druge slasti in se vrgel v blago krilo ljubezni. Oba sva se razumela takoj, in v naju ni ostalo niti sledu samoljubja, razum onega, katerega se človek ne more otresti. Midva nisva vedela za ničesar druzega, kakor za jedno besedo, za ljubezen. Ta besedica naju je zvezala še s trdnjimi sponami pri najini ločitvi.

Ali ako sreča obstoji samo v fantaziji, potem je treba več kakor same fantazije, da jo ohranimo. Brez vsake zemeljske sreče, da rekel bi, tudi brez najnajnejših sredstev za obstanek, morala sva po svetu sreča iskat. Ti si svoje življenje dovela v harmonijo s svojo dušo, ter živiš jedino za svoj glasovir. Ali ta pot ni druga, nego pot umetnika, pot, ki nas mami od daleč s svojim minljivim čarom, pot poln trnja in kopriv. — Z vso svojo slavno prošlostjo, a pred tužnim pogledom v bodočnost, morala bi se bila dosti truditi, da se popneš nad navadai svet. Jaz sem bil bojazljiv profesor, ubožec; to veš, kaj znači danes, posvetiti se znanosti. Moral sem ali nadalje ostati reveš, ali pa vreči se v tok,

poznamo slučaj, da gospod katehet koj po verskem izpitu (v juliju ali avgstu) odpotuje v kopelj ter se ne briga več za veronauk v istem šolskem letu. Tudi smo čuli o slučaju, kjer pelje katehet otroke vseh razredov v cerkev ter v kratkem času n. pr. polovico od veronauku namenjenih ur opravi veronauk skupno z vsemi razredi. Mar tu ni preveč dve uri na teden, če se še ti dve uri ne porabita? Prosim gospode pri „Slovenskem Gospodarju“, naj nikar ne pisarijo neresnic, kajti učitelji tudi nismo tako neumni, da bi se temu ne postavili po robu. Pri ljudstvu naš ugled na ta način uničevati, je nepošteno. Toliko za danes!

Spodnještajerski učitelj.

Slovansko Sokolstvo.

Pomen izleta v Kranj za ljubljanskega „Sokola“.

V kratkem bo pol leta, odkar se je preselil ljubljanski „Sokol“ v „Narodni dom“.

Cez dober mesec dni se ima pokazati, če so bile upravičene nade, stavljenes v lastno telovadnico. Na kranjskem izletu je „Sokolu“ dajati račun o delovanju v novih telovadnih prostorih.

Ne gre se toliko za napredek telovadbe na orodjih. Ljubljanski Sokoli so se že od nekdaj odlikovali v tej telovadbeni stroki. Ni misliti, da bo izlet v Kranj izjema v tem oziru. Ampak pokazati je „Sokolu“, koliko se je, rekli bi, spopolnil telovadbeni sestav ljubljanskega „Sokola“.

Redovne vaje omogočijo „Sokolu“ lep javen nastop, v prostih vajah ima najmočnejše sredstvo za svoj upliv na narod. Redovne vaje vzgajajo disciplino v društvu, proste vaje vzbujajo mogočen, navdušjujoč vtisek v gledalcu.

Skupnih vaj ni gojil doslej ljubljanski „Sokol“. Zategadelj njegovi javni nastopi niso bili dosti vredni, njegova disciplina vse drugo prej kakor vzorna. Kriv ni „Sokol“, ampak razmere, ki mu niso nudile sredstev za vadbo. Za skupne vaje ni bilo niti primernega časa, niti povoljnih prostorov. Redovne vaje so se morale omejiti na vadbo temeljne postave in nekaj najpotrebnejših smerovnih premen. Vse to se je zgodilo v poluri pred vsakim izletom. Kako so se izvajale redovne vaje po taki vadbi, ni težko uganiti. Ista je s prostimi vajami. Naučene v dveh, treh, redni telovadbi odvzetih urah, so javno izvajane kazale podobo počasnosti, negotovosti, nedovršnosti.

Dve, tri ure skupnih vaj na leto ne moremo imenovati vjh gojitev. In vendar le te vaje ustvarjajo v Sokolih pravi sokolski duh!

Skupne vaje niso labke. Dolgotrajnega urjenja je treba, predno se pri redovnih vajah navadi neprisilen, pa vendar pravilen, jednakomeren, trden korak. In to je samo začetek. Koliko truda pa prizadevajo na to premene čelnih vrst v bočne in narobe, vaje v členu, četi in zboru! Pri prostih vajah je pred večem vaditi raznovrstnih položajev trupa, nog in rok. Skušnja uči, da večina ne zna ali ne more stegniti rok in nog, ulekniti križa. Treba je angeliške potrežljivosti, predno se doseže vsaj približno pravilnih telesnih položajev. Potem sledi hitri prehodi iz jednega položaja v drugega, česar niti dober telovadec ne zadene v prvič. Ravno te hitre premene položajev narejajo tisti divev, prezenetljiv vtisek, katerega se nikdo ne more ubrani. Ravno ti negli prehodi so na vseh čeških vse sokolskih izletih vzbujali občno čudjenje ter nepretrgano ploskanje, urnebesne, neprejenljive nazdare. Razven na točno, jednakomerno, pravilno, brzo izvedbo posamezne vaje je telovadcu paziti, da polnoma krije prednika in se natančno ravna s svojim desnim in levim sosedom. Že vse to in še vrhu tega za jeduako, od vseh telovadcev istočasno izvedbo ne zadošča jeden vadbeni večer, kakor se je doslej v obče mislilo; vsled tega so se tudi vadbi primerno javno izvajale proste vaje. Za vse to je

treba pridnega, rednega obiska telovadnice, stroge discipline, mnogo mrljivosti, pazljivosti in vztrajnosti, odločne, trdne volje, samozatajevanja in potrežljivosti.

Pri skupnih vajah se Sokoli ne uče samo izvestnih telesnih vaj, ampak se vadijo v vseh ravno imenovanih sokolskih čednostih, se navajajo na skupno vzajemno delo, se navzemajo pravega sokolskega duha.

Radi tega polagajo Čehi največjo važnost na te vaje in se jih uče z neumorno vztrajnostjo. Zategadelj so se ustanovile v ljubljanskem Sokolu takoj, ko so to pripustile zboljšane časovne in prostorovne razmere.

Ravno radi tega bo pa izlet v Kranj važna dogoda v zgodovini ljubljanskega „Sokola“. Proste vaje bodo nekako viden znak sokolskega duha, merilo za dosedanje delovanje ljubljanskega „Sokola“ v novi telovadnici. Po udeležbi bomo sodili, koliko je pravih Sokolov v Ljubljani, po izvedbi, v koliko so napredovali v svojih težnjah po sokolskih čednostih. Na zdar!

— Proste vaje bodo, kakor smo že omenili, navzlic temu, da se je za danes namenjeni jour fixe preložil na soboto 11. julija, danes zvečer ob polu 9. uri. Opozorjam še jedenkrat, da se je za novo pristopivše člane ustanovila posebna vrsta, da se jim nudi prilika izvezbiti za skupne vaje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

— (Deželni zbor kranjski) Deželni odbor je naprosil osrednjo vlado, naj skliče deželni zbor kranjski na dan 6. julija.

— (Društvo „Pravnik“ v Ljubljani) priredi v četrtek, dne 2. julija t. l., zvečer ob 8. uri v prostorih ljubljanske čitalnice v „Narodnem domu“ društveni shod, na katerem se bude razgovarjalo o letosnjem izletu in o pokritiji stroškov, združenih z najemščino društvene sobe ter z nakupom oprave. Z ozirom na važne predmete razgovora vabi odbor vse gg. društvenike k obilni udeležbi.

— (Alojzijeviče) praznovalo bode dne 1. julija t. l. petdesetletnico svojega obstanka s posebno akademijo, katere vodstvo je prevzel gospod A. Foerster.

— (Imenovanja) Okrajni zdravniki II. vrste gg. dr. Ignacij Jelouschek, dr. Julij Kotzmath, dr. Edvard Šavnik, dr. Bronislav Gallach in dr. Anton Pregel so imenovani okrajnimi zdravniki v IX. činovnem razredu; okrajni zdravnik II. vrste g. dr. Alfred Mahr je imenovan sanitetnim koncipistom v X. činovnem razredu z naslovom „okrajni zdravnik, začasni vladni koncipist“, g. dr. Nikola Mitrovič je imenovan začasnim sanitetnim koncipistom v X. činovnem razredu.

— (Slovenski dobodelni predstavi) na korist „Jozefinumu“ dne 9. in 10. maja sta vrgli čistega prebitka 201 gld. 38 kr., nemški predstavi pa 1348 gld. 48 kr. Troški pri slovenskih predstavah so bili isti, kakor pri nemških, dohodki pa pri nemških dosti večji, nego pri slovenskih.

— (Domača umetnost.) Hrvaško pevsko društvo „Jadranska Vila“ na Sušaku proslavi jutri in pojutrišnjem desetletnico svojega obstanka. Pri tej priliki se bude blagoslovila nova, krasno izdelana društvena zastava, katero je upravite dni dovršila znana umetnica v vezni stroki,

gospodičina Frančiška Suhadolec, s pomočjo svoje sestre gospe Marije Hlavke, strokovne učiteljice na tukajšnji obrtni šoli za umetno vezenje. Zastava je iz svile ter nosi na jedni strani na modrem duu zlatovezeno liro in tamburico, ovito z lovorjevimi in lipovimi peresi, spodaj pa napis „Pjesmom za dom“. Na drugi strani je umetno izdelana slika, kažoča vilo, ki igra na tamburico; nad sliko se vije napis „Jadranska Vila“, spodaj pa čita „1886. Na Sušaku. 1896.“ Zastava je kar najbogateje opremljena z motivi slovanske ornamentike in se sme vzpričo mojsterske kompozicije in brezhibne tehnike prištevati najlepšim proizvodom domače umetnosti. Omeniti nam je še, da je kompozicija in slika jadranske Vile delo g. Ignacija Zeplichala, risarskega učitelja na tukajšnji strokovni šoli.

— (Slavnosten večer na čast narodnemu ženstvu) priredi pevsko društvo „Slavec“ v soboto dne 4. julija na vrtu in v stranskih prostorih hotela „Lloyd“. Odbor se vsestransko trudi, da bude ta večer, kateri je sploh prvi, ki se vrši na čast narodnemu ženstvu, vreden svojega imena. Veselica se bude vršila v korist družbe sv. Cirila in Metoda, torej za družbo, za katere prospeh naše dame sploh največ storijo. Gospod E. Gangl, ustreza društveni prošnji, je zložil za ta večer primeren „Proslov“.

— (Bojniška blagajna mojstrov zadruž rokodelskih obrtorov) bude imela izredni občni zbor dne 12. julija t. l. ob polu 11. uri dopoludne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je poročilo društvenega odbora glede premembre § 6. društvenih pravil, katera prememba je potrebna, ker je mej članu mnogo kolesarjev.

— (Prememba posesti.) Kakor slišimo, kuipa je mestna občina Weberjevo hišo v Špitalskih ulicah v regulacijske namene.

— (Klerikalni izlet) Tiste smeti mej ljubljanskimi obrtniki, katerih poklic je razganjati shode in klicati „na korajčo“, agitajojo danes po celem mestu in iščejo udeležnikov za neki shod v St. Petru na Goriškem, kateri shod ima namen, nahujskati ondotno ljudstvo zoper sedanje voditelje goriških Slovencev. Troške za izlet pokrije neko klerikalno društvo ljubljansko.

— (Nevarni kosci.) Predvčerajnjim peljalo se je na „lojternicah“ iz Krakovega proti Kravji dolini 12 oseb, katera očividno niso bili pri zdravi pameti. Poizvedelo se je, da so bili to umebolni iz hiralnice, ki so se s kosami, grablji in drugim orodjem, vračali s košnje domov. Da bi take, z revarnim orodjem oborožene osebe lahko provzročile nesrečo, je pač jasno, in z vso pravico se sme iz javnih ozirov zahtevati, da se take ekspedicije skozi mesto v prihodnje preprečijo.

— (Kranjski župan) gospod Karol Šavnik se je po poročilu uradnega lista in „Slovenca“ odpovedal županstvu.

— (Tržiške občinske volitve pred upravnim sodiščem) Našim čitateljem je gotovo še v spominu hudi boj zaradi volitev v občinski svet. Deželna vlada kranjska je bila razveljavila glas g. Karla Pollaka, trgovca v Ljubljani, in ker so vsled tega imeli kandidatje obeh strank jednakost število glasov, je moral odlöčiti žreb in je odlöčil za stranko redu ugodno. Nasprotina stranka se je pritožila na upravno sodišče in to je razveljavilo odločbo dež. vlade kranjske, češ, da Pollak v dan volitve pač materijelno ni imel več volilne pravice, ker je bil prej svoje posesto prodal, formalno pa jo je imel, ker je bil vpisan v volilni imenik.

klicala in vrgla listek na ulico; mimogreco človek ga je pobral.

— Jeden šiling onemu, ki dostavi list! — in spusti komad denarja na cesto, rekoč: To je vse, kar imam.

Dotičnik je pogledal naslov in odnesel list v nasprotno hišo. Trenutek potem je že bil gospod Morenville pri ženi, ki je bila vrgla list.

Kako začuten je obstal, ko je stopivši v sobo ugledal na umazani postelji pod streho, mej raztrganimi leseni stenami ono, katero je toliko ljubil, — svojo Sofijo! Hotel je spregovoriti, a beseda mu je začula v grlu. Mučno privzdigne Sofija glavo rekoč:

Jaz sem, jaz, me li še poznaš?

— Poznam — je zamrmral Morenville in mraz ga je pretresel po celem telesu.

— Vidiš me spremenjeno, grdo, pa mi nočeš tega povedati, kaj ne? Ne boj se, jaz vem, kam me je dovela moja bol; vem, da se moje slabo telo ne more več boriti z mojo dušo. Na svojem licu čutim smrt, da se bojim s prsti potegniti po obrazu. Ah pridi, prijatelj, stopi bliže, da se naužijem tvojih rajeckih oči, da se še jedenkrat dvignem.

Morenville si je pokril z rokama obraz, a ona mu reče:

pri srcu, ako samo pomislim, da budem morala zapustiti ta naš lepi Pariz in ga zamenjati z onimi mračnimi londonskimi meglami, zapustiti svojo obitelj in svoje prijatelje, ali kaj zato? Moram!

— A kdaj hočete odpovati?

— Še danes!

Opazivši, da Morenville pomiclja, potolaži ga:

— Ne bojte se ničesar, gospod; tudi za njo sem se pobrinila! . . .

V.

Leto dni po tem prizoru sta stanovala gospod in gospa Morinville v lepi hiši v Pieccadilly-u, v jednem delu prestolnice treh kraljevin. Dnevi so jima potekali, kakor ljudem, ki se izogibajo šumremu posvetnemu življenju. V jutru sta vstajala, na večer se ulegala; obedovala, šetalna sta se z neko samozaščitjo in posilnostjo, sprejemala posete in jih vratila. Okna so gledala na ulico, kateri ne vem imena. Na nasprotni strani je stala borna hiša, na jednem oknu pa se je večkrat ogožala oseba v modri obleki, katera je željno ali zajedno tudi plaho pošiljala svoje poglede v svet, vidno v strahu, da je kdo ne opazi. Že osem dni se ničesar ni videlo na oknu, ko se isto nakrat odpre, in žena, vsa v neretu pokaže svoje lice. Bila je bleda in upala; proseče, bolno je za-

ki vlača v današnjem svetu. Izbral sem poslednje; razpel sem ženski slabosti svoje ljubavne mreže. Slučaj me je dovel k Melaniji; ona je bila bogata; morala mi je podati leštivo, po kateri se popnem do svoje ljubezni. In res, imel sem srečno roko; sreča moja je bila Melania, a ljubezen moja — Sofija . . .

— Prijatelj, — spregovori dekle, živo ganjeno — prijatelj, tvoje besede me mučijo; toda ti nisi krv. Ti si rabil stališče v družbi, katerega ti jaz nisem mogla dati; moral si je drugje iskati; jaz ti odpuščam, ali reci mi samo, da me ljubiš . . .

— Dà, jaz te ljubim, Sofija!

— Melania ravnodušnost in poštenje, a Sofija sramota in ljubezen! . . .

IV.

— Gospod — reče gospa Morenville — midva odpotujeva v Anglijo.

— Zakaj, gospa?

— Zato, ker vas pariške zabave mani že preveč odtujujejo; ker me neka pariška dama smeri, in to je najgroznejše, kar me more zadeti. Ne zamerim tež ženski, da vas ljubi, ne; ali trpeti ne morem, da vi njo ljubite! Verujte mi, da mi je jako tesno

— (Letošnja okrajna učiteljska konferenca za ljudske šole krškega okraja) bode v sredo dne 22. julija 1896. v šolskem poslopuju v Krškem. Začetek je točno ob 9. uri dopoldne. Vzpored: 1. Otvoritev konferenčije. 2. Imenovanje predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev za prihodnje leto. 3. Poročilo c. kr. okraj. šolskega nadzornika o stanji šolstva v okraju njegove opazke pri nadzorovanju šol. 4. Risane brez stigem. (Poročalec g. nadučitelj J. Levec). Razgovor o letošnjih uspehih o tem predmetu. 5. Učitelj vzdržuje snago in red v šoli in zunaj šole. (Poročalec gosp. učitelj Karol Trost). 6. Poročilo kjižničnega odbora o zaznamku knjig, ki so sposobne za šolarske knjižnice. 7. Določitev učnih knjig in samoučil za šolsko leto 1896/7. 8. Poročilo kjižničnega odbora o stanji uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice. 9. Določitev knjig, katere naj se kupujejo za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotični nasveti naj se pismeno določijo vsaj do 19. julija 1896. knjižničnemu odboru. 10. Volitev: a) stalnega odbora b) knjižničnega odbora. 11. Po samezui nasveti.

— (Iz Rovt) se nam piše: 25. t. m. Popoludne ob 2. uri je treščilo v hlev posestnika Bradeška v Hlevnem vrhu poleg Rovt. Užgal se je slavnata streha. Ker so pa bližnji sosedje takoj na pomoč pritekli, so ogenj udušili. V hlevu je puš podrl mlado živinčo, katero so potem takoj zaklali. Druge škode ni bilo. — V Rovtah je šolski pouk za 8 dni zaradi ošpic ustavljen — Naš krsnikov semenj včeraj je bil srednjo dobro obiskan, kupcev je bilo premalo. — Danes so tukaj silni naliivi.

— (Osobna vest) Fran Straßella, dosedaj notar v Tržiči, je bil imenovan notarjem v Rogatcu, ter je uradovanje v Tržiči z dnem 26. jun. 1896. l. prenehal.

— (Volitve v okrajni zastop celjski) so že določene, in sicer voli veleposestvo dne 13. julija, veliki trgovci dne 14. julija, mesta in trgi dne 15. julija, kmetske občine dne 16. julija. Nemci se zelo trudijo, da bi zmagali v veleposestvu, ker bi potem imeli v zastopu večino, toda upanja ni. Vseh volilcev je 91 in „Domovina“ računa, da dobe narodni kandidatje 50 do 53 glasov, nasprotniški pa k večjemu 25 do 29 glasov.

— (Goriška odvetniška zbornica) skuša na poseben način onemogočiti slovenske obravnave pri ondotnem sodišču. Kadar dobi nalog, določiti ex-officio zagovornika, določi vedno laškega odvetnika, če je obtožnica slovenska, slovenske odvetnike določa kot zastopnike Lahov. Če si slovenski obtoženec sam izbere laškega odvetnika, je ob sebi umevno, da slednji ne zine slovenske besede. Slovenski odvetniki bi morali vračati šilo za ognjilo in Lahe slovenski zagovarjati.

— (Višji dekliški zavod v Gorici.) „Soča“ poroča, da se goriški narodni krogi resno bavijo z vprašanjem o ustanovitvi višjega dekliškega zavoda v Gorici. Za novo šolo je pridobljena že učiteljica, ki dokončuje te dni strokovne nauke te vrste na Dunaju, drž. poslanec gosp. dr. Gregorčič pa je pri „Goriški ljudski posojilnici“ vložil 700 gld. za prvo denarno podlago novemu zavodu.

— (Učiteljsko društvo za sežanski okraj) bode zborovalo dne 2. julija t. l. ob 10. uri dopoldne na Repentabru. Vzpored: Predsednikovo poročilo; Prečitanje in overovljene zapisnika zadnjega zborovanja; Slovniška obravnava na podlagi berila „Modri škorec“, prakt. poskus s četrto- in petoletniki; Predavanje; Nasveti.

— Poglej me! Gledal si me, dokler sem bila še lepa, dokler so še svilene oprave šumele okoli mojega mladega in svežega telesa, gledal si me z navdušenjem, baš kakor angelja z nebes. Ah, reci mi „Z Bogom!“, Julio; tudi jaz sem prišla, da se od tebe poslovim, hvala Bogu, da sem te slednjič našla; toda jaz vidim, kako sem slaba; niti premakniti se ne morem.

— Nisem li prišel, da Ti podam svojo prijateljsko roko?

— Roko? Ne!... Vzdigoval bi mrtveca; na potu sem v nebo in tam bom prosila Boga za te.

— A kaj je vzrok tvoje rane smrti, Sofija? Ti, tako mlada, s tako sijajno bodočnostjo moraš... ali!...

— Ah prijatelj, da bi ga nikdar ne zvedel!...

Sofija je umirala, Morinville pa jo je zrl s sklenjenima rokama in globoko ječal...

V tistem trenutku ga udari nekdo po ramenu, pikro se smeje —; bila je Melania. On pa se je hladno obrnil:

— Smejte se, a jaz plačem...

Dugi dan so našli truplo nekega Francoza v Temzi, gospa pa je v črni opravi še tisti dan stopal proti Deauvressu, da se popelje v Francijo.

— (Važna premembra v pravosodji.) Predsednik višjemu sodišču v Trstu, Peck, gre v pokoj, na njegovo mesto pa pride dvorni svetnik pri najvišjem sodišču dr. Kindiger.

— (Ujet anarchist) Včeraj se je na Reko pripeljal neki Benedetti iz Italije. Pregledovaje njegovo prtljago, našli so finančni organi v zaboju — pet dinamita bomb.

* (Veselja — umrl) Sin lekarnarja Specialista v Palermi je bil šel z laško vojsko v Afriko in je pri Aduvi postal deležen batin, s katerimi so črni Abesinci napadli laške kulturnosce. Po nesrečni bitki se je raznesla vest, da je lekarnarjev sin našel smrt na bojišču. Oče in lekarnar se je bil že utolažil, kar so se v nedeljo odprla vrata in v lekarno je stopil — sin. Stari lekarnar se je tako razveselil, da ga je zadele kap. S kljcem: „Moj sin, moj ljubi sin“ se je zgrudil mrtev.

* (Število zvezd) Po najnovejših astronomičnih studijah je 300.000 zvezd prve do devete vrste, dva milijona zvezd od devete do jednajste vrste in okroglo dvajset milijonov zvezd jednajste do šestnajste vrste.

* (Komis na cesarski mizi) Leta 1882. se je tedanji pruski prestolonaslednik poznejši cesar Friderik izprehal v civilni obleki po Berolinu in naletel na vojaka, kateri je neki branjevki ponujal „komis“. Prestolonaslednik je vojaka ogovoril in kupil od njega hleb „komisa“ s pogojem, da ga vojak nese z njim domov. Vojak je bil voljan in edša sta po najobljudenejših ulicah. Vojak, videvši, kako imenitni ljudje pozdravljajo tujega gospoda, je tega že na potu po strani gledal, a ko sta prišla k prestolonaslednikovi palači je rekel: Veste kaj, prijatelj, tu notri pa ne grem. Ko je straža prezentalala, je vojak videl, s kom ima opraviti, a ko je dobil dobro plačlo, jo je tako hitro odkuril, da se je zahvaliti pozabil. Prestolonaslednik pa je tisti dan večerjal komis in sir.

* (Ponesrečen umetnik) V Vratislavi sta se te dni producirala dva brata kot vrvolazca. Napeljala sta dvajset metrov nad tlemi železno žico. Jeden brat se je oblekel za mornarja, drugi pa je oblekel Kengerujevo kožo. Sredi vrvi se je hotel v Kengerujevo kožo oblečeni „umetnik“ obesiti za rep, na katerega konci je bila pritrjena kljuka, a rep se je odtrgal in mož je padel mej gledalce, kjer je oblezel — mrtev.

* (Bicikliški davek) Nikjer se ni bicikel tako udomačil, kakor na Francoskem. Vlada je pred nekaj leti na vsak bicikel naložila davek 5 frankov. Leta 1896 je nesel ta davek 2,800 000 frankov, za 400.000 frankov več nego predidoče leto, v prvi polovici leta pa je že nesel za 320.000 več, nego v prvi polovici laškega leta.

* (Revolucija v kaznilnici) V Garstenu so se v ondotni kaznilnici zaprti kaznjenci zaradi slabe hrane uprli. Šele iz Steyra došli vojaki — dve kompaniji lovec in jeden oddelkoročnikov — so vpornike ukrotili in preprečili, da ni prišlo do boja.

* (Komaj čaka, da pride na večala) Potročno sodišče v Rzeszovu je obsodilo nekega Jana Maleka, na smrt, ker je l. 1894. umoril nekega židovskega berača in ga oropal, l. 1895. pa isto tako storil s svojo ljubimko. Ko je sodni predsednik naznani Maleku sodbo in ga vprašal, če ima še kako željo, rekel je Malek: Prosim, da bi me koj jutri obesili. Mož je bil jako neugodno presenečen, ko mu je sodni predsednik povedal, da njegovi želji ne more ustrezeti.

* (Kolera) Najnovejša poročila iz Kabirejavljajo, da se kolera v južnih provincijah egiptskih čedalje bolj razširja in da se je tudi že mej vojaki sudanske ekspedicije primerilo mnogo slučajev.

Slovenci in Slovenke! ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden postali: g. Minka Rebek v Ljubljani 1 gld.; g. F. M. 5 gld. mesto venca na grob pokojnega gosp. Ferdinand Pfeiferja; slavna posojilnica na Slapu pri Vipavi 10 gld.; g. Julij Bičar od zabave v Metliki dne 14. junija 10 gld.; ženska podružnica v Prvaci 20 gld.; Šentpeterska možka podružnica v Ljubljani 100 gld. pokroviteljnina. — Vsa čast Šentpeternom, ki tako vrlo kažejo svojo skrb za zapuščeni del našega naroda! Živeli darovalci!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda. Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so letos že darovali: V Bolzanu: gd. Vinko Vetrin, nadoficial južne železnice, 2 gld. V Cerknici: Rodoljuba gospa Matilda Sebenikar 5 gld. V Črnomlju: Gd. Anton Kuplen, c. kr. notar 3 gld. V Čramu: Gd. J. Stojnič 8 mark 50 vin. = 5 gld. 2 kr. Na Dunaju: Družba slovenskih uradnikov v V. okraju 2 gld. Slovenka v zadnjem večeru slovenskega kluba 2 gld. Gg. drž. poslanici po gd. V. Pfeiferju in sicer: visokorodni grof Alfred Coronini 10 gld.; dr. Ferjančič, dr. Gre-

gorec, dr. Gregorčič (društveni ustanovnik), eksc. groj Hohenwart, † kanonik Klun, Koblar, Kušar, Pfeifer, Povše, Višnikar po 5 gld., Iv. Nabergoj 3 gld. Na Dunaju so nadalje darovali: Gg. Jos. Stritar, c. kr. profesor, Alojzij Kremžar, vodja mag. v V. okr. in mag. svetnik, Anton vitez Globočnik-Sorodolski, vladni svetnik itd., dr. Pavl Turner (društveni ustanovnik), pos. itd. po 10 gld. Dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, minist. tajnik 6 gld. Dr. Klemens Seshun, dvorni in sodni odvetnik 7 gld. (letos drugi dar), dr. Peter Lăbarner, minist. podtajnik 6 gld. Žiga Sežun, c. kr. likvidator, Rajmund Deu, magaz. šef pri južni železnici, Satter Henrik, višji kontrolor pri avstro-ogerski banki, po 5 gld. Davorin Žunkovič, c. in kr. stotnik, Jan Ilee, pol. višji komisar, Viljem Schramek, inženir pri c. kr. gen. ravnateljstvu avst. državnih železnic, Albert Tušek, blagajnik piv., dr. Peter Miglič, c. in kr. polkovni zdravnik, dr. Anton Deles, c. kr. podtajnik v minist. za notranje zadeve, Ivan Luzar, revident pri ravnateljstvu južne žel., gospica Melania Sittig, učiteljica, Adolf Sluga, generalni zastopnik zavarovalne družbe „Anker“ itd., po 3 gld. Gd. Ludy. Jošt, c. kr. poštni konc. 2 gld. 50 kr. Gd. Miroslav Šijanec, šolski ravnatelj 2 gld. Gg. Jakob Vrečko, poštni asistent, dr. M. Ploj, c. kr. tajnik v finančnem ministerstvu (drugi dar), Leopold Cvetnič, c. kr. poštni kontrolor, po 1 gld.

— V Gorici so darovali: gg. dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik itd., dr. Henrik Tuma, dež. poslanec itd., po 5 gld. Andrej Gabršček, tiskar in urednik 2 gld. V Hrastju pri Kranju: Vč. g. Lovro Rožman, duhovnik 5 gld. V Idriji: Gg. K. Svoboda, c. kr. inženier 2 gld. V Jesenicah: Gd. Anton Trenč, trgovac 5 gld. V Kamniku: Gg. dr. Karol Schmidinger c. kr. notar itd. 5 gld. V Komendi: Gd. Andrej Svetlin 2 gld. V Koboridu: Gd. Ivan Lapajne, zemljemer in dež. poslanec 5 gld. V Kranju: Gg. dr. Valentin Štempihar, odvetnik, Viktor Globočnik, c. kr. notar in dež. poslanec po 5 gld.; Fr. Omerša, trgovac, France Fischer, hotelier, Karol Florian, posestnik, po 2 gld., Ivan Štele, posestnik, Martin Novak, c. kr. poštarn, po 1 gld. V Kutni Hori (na Črškem) gd. Janez Rosober, c. in kr. stotnik 5 gld. V Ljubljani: Slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice 20 gld. Slavna družba sv. Cirila in Metoda 10 gld. Gd. Jernej Suppanz, c. kr. notar (društveni ustanovnik) 10 gld.; gg. Ivan Martinak, c. kr. dež. sod. svetnik, dr. Janko Babnik, c. kr. sodni predstav, France Žužek, c. kr. nadinžener, Ivan Perdan, veliki trgovac, vč. g. Janez Gnejzda, c. kr. prof., Ivan Murnik, c. svetnik itd., dr. Viktor Šapan, odvetnik, po 5 gld. Dragotin Žaggar, dež. blagajničar 3 gld. — V Ljutomeru: Vč. gd. Ivan Skuhala, dekan itd. 2 gld. — V Logatcu: Gd. France Majdič, c. kr. okr. živinozdravnik 3 gld. — V Novem mestu: Gg. dr. Albin Poznik, c. kr. notar 5 gld., dr. Fr. Detelja, c. kr. gimnazijski ravnatelj 1 gld. — V Ormožu: Slavna posojilnica 15 gld. V Preski (pri Ljubljani): Vč. gd. Martin Drčar, župnik 3 gld. V St. Pöltnu (na Nižjeavstrijskem): Gd. Valentín Oblak, c. kr. stotnik 3 gld. V Sedlu (na Goriškem): Vč. gd. Šimon Gregorčič, vikar 5 gld. V St. Pöltnu (na Nižjeavstrijskem): Vč. gd. dr. Mihael Mogolič, župnik 5 gld. V Šempasu (pri Gorici): Vč. gd. Blaž Grča, župnik in deželni poslanec, 2 gld. V Trbojah: Gd. Jožef Kržič 1 gld. V Trnovem (pri Ilirske Bistrici): Gd. Ivan Brinček, trgovac 5 gld. V Trstu: Gd. Anton Klodič pl. Sabljadolski, c. kr. šolski nadzornik, 5 gld. Na Uncu (pri Rakiku): Vč. gd. Franc Klemenc, župnik 1 gld. V Vitanju (na Štajerskem): Slavna posojilnica 10 gld. — Za toliko darov bodi iskrena zahvala rodoljubnim darovalcem, darovalkam, narodnim zavodom, posebno še g. državnemu poslanцу V. Pfeiferju za lepo sveto 63 gld., ki jo je nabral mej gg. slovenskimi državnimi poslanci. Ta plemenita požrtvalnost za revne slovenske velikošolce na Dunaju zbuja in nadalje mile Slovence in Slovence, osobito pa še narodne zavode k daljnemu zdatnemu podpiranju revnih naših dijakov na Dunaju, slednje pa, da se marljivo učé, lepo vedo ter svoj značaj utrujejo v bodoče uspešno delovanje v blagor narodu! — Dalje darove sprejema vč. gd. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan ravnatelj v Avguštineju, Dunaj, I. Augustinerstrasse 7.

Brzojavke.

Dunaj 27. junija. Cesar je danes po običajnem ceremonijelu uročil nuncijsko Agliardiju kardinalski baret.

Dunaj 27. junija. Hrvatski in srbski vseučiliščniki so danes na vseučilišči uprizorili veliko demonstracijo proti profesorju Jagiću zaradi njegovega govora v delegaciji, v katerem se je potegoval za imenovanje „bosenski jezik“. Ko je Jagić zapustil dvorano, v kateri je predaval, je šlo okoli 120 vseučiliščnikov za njim do ulice, kjer je Jagić sedel v tramway in se odpeljal. Vseučiliščniki so kričali: Pereat izdajica! Pereat kukavica! Ta burni prizor je obudil veliko senzacijo.

Dalje v prilogi.

Priloga „Slovenskemu Narodu“ št. 146, dné 27. junija 1896.

Dunaj 27. junija. Vlada namerava uvesti obligatorično zavarovanje živine in je že razposlala kmetijskim korporacijam dolične načrte z naročilom, naj izrečejo svoje mnenje o njih.

Beligrad 27. junija. Mesto je z zastavami in zelenjem ukušno okrašeno. Iz vseh krajev je prišlo na tisoče ljudij, da vidijo črno gorskega kneza, kateri je dospel sem danes zjutraj ob 9. uri. Kralj Aleksander in knez Nikola sta se presrečno pozdravila. Neštevilna množica je knezu pripredila entuzijastične ovacije.

Atene 27. junija. Kristijanski člani narodne skupščine otoka Kreta so sporočili turški vlasti, da se ne udeleže na pondeljek sklicane skupščine, nego da se mislijo v kratkem drugje zbrati in imenovati kristijanskega začasnega guvernerja.

Atene 27. junija. Vest, da so Angleži v Kaniji izkrčali nekaj stotnih vojakov je nesrečna, pač pa je angleška vlada poslala zopet nekaj vojnih ladij v kanjejski pristan.

Rim 27. junija. Generala Baratierja je najvišji vojaški svet degradiral, zajedno pa mu je vlada nakazala primerno pokojnino.

Narodno-gospodarske stvari.

Nekoliko o pomenu in važnosti stroja.

Sestavil Ign. Šega.

(Konec.)

Važnost malih strojev za splošne družinske odnose, specijelno pa za obrt uvidevajo ne samo obrtniki, temveč tudi primerni in odločevalni činitelji. O tem nam dobro spričujejo razstave malih motorjev in malih strojev za najraznovrstnejše stoke. Tudi v Ljubljani se namerava priprediti jeduča razstava. Po uspehu te za Slovence važne razstave pa se bo lahko sodilo, v koliko je napredovala organizacija slovenskega obrtništva in na kakih stopinjih izobrazbe in zavednosti se isto nahaja. V obče pa bo razstava pokazala, na kakih stopinjih tehničkega gospodarstva smo Slovenci in koliko smisla ima naša inteligence za tehničko vedo. — Pri tej priliki se mi zdi potrebno preiti še na neko drugo važno pridobitev, ki nam jo nudi stroj in pridati nekoliko opazek, ki se tičejo domačih razmer.

S parnim strojem nam je možno producirati obilico električne sile, katera je dandanes vsled svoje uporabljivosti največje važnosti. Velike koristi so električne centrale, ker preskrbljujejo prebivalstvo ne samo s svečavo, temveč oddajajo električno silo, kot secundarno moč, malim obrtnikom. Ta sila je mnogo cenejša nego pa parna. Dr. W. Siemens je približno proračunal, da stane v delavnici vsako uro električna sila, ki se dovaja iz centrale do 12 kr., dočim stane sila, katero dejne motor na plin v istem istem času do 18 kr. Številke sicer niso popolnoma merodajne, vendar je sosebno tam, kjer se v centrali uporablja vodna sila, električna moč mnogo cenejša nego parna.

Ljubljana dobri v kratkem svojo centralo s parnim strojem, kar sicer ni posebno ekonomično pri nas, ker je v bližini dovolj vodnih sil. V vsakem oziru se nadejamo, da bo zadoščala vsem potrebam. Ne samo, da bo Ljubljana dobro razsvetljena tudi ob mesecnih nočeh, temveč, da bo mnogo sile na razpolago našim obrtnikom.

Obrt in hišna industrija sta za nas Slovence največje važnosti. Treba je pomoći temu dvema, ako se hočemo na gospodarskem polju osamosvojiti, ker s povprečanjem teh dveh razrušimo ali vsaj izdatno oslabimo vsa tuja nam škodljiva podjetja veleindustrijalna.

V Ljubljani se mora s potrebnim poukom po polniti strokovna izobrazba naših obrtnikov in olajšati našavo modernih tehničkih pripomočkov. Ako bo v našem kulturnem središču mnogo primerno tehničko izobraženih obrtnikov, tedaj bo to v pomoč ostali domači industriji po deželi, ker jo bodo slovenski obrtniki s svojo inciativo pospeševali. V nas se obče pri proučevanju narodnega gospodarstva premalo vpišetevata tehnička veda. Umevno je tedaj, da se pojavljajo pri nas sem in tja glasovi: „Skrbimo za industrijo!“ (razumi — veleindustrija). Dočim dandanes uvidevajo, da je pospeševanje veleindustrije pogubno za ljudstvo, hote se pri nas avtonomnim potom z domačim denarjem celo privabiti tuje kapitaliste in špekulantne v našo deželo, da nam popolnoma uničijo še to mrvice hišne industrije, ugonobe naše obrtnike, nam zasežejo vse naše prirodne zaklade, ter proletarizujejo popolnoma naš narod, seveda ne nam na korist, temveč tujemu kapitalu.

Omenil sem to, hoteč pojasniti, kako lahko postane stroj za nas Slovence pogubljiv oziroma primerno sredstvo, da se opomoremo in osvobodimo v gospodarskem oziru.

S stalično strojevznanstva se lahko trdi: Parne sile, katere so provzročile socijalni boj, onega bodo tudi zopet skončale. (Kopp: Philosophie der Technik).

Reuleaux, kateri je raziskaval in premotrival strojevznanstvenega stalična postanek in razvoj

sedanjega delavskega vprašanja, pravi, da so se sedanje razmere razvile naravnim potom in da so te potrebne sebi v uničenje. Največjo važnost pa polaga na obitajški stan pri rešitvi sedaj perečega vprašanja, saj je pri tudi razumljivo, ker strojna tehniku sama na to deluje.

Naj se pa presoja s kakoršnega koli staliča, tedaj je gotovo, da bo delavsko gibanje v svojih ekstremnostih (strajkhi i. t. d.) ugonobilo delavski stan in potem nastane novo vprašanje, katerega bo razrešila „socijalna revolucija“. In to se izvrši po drugem prevratu, katerega provzroči stroj — avtomat.

Delavsko gibanje je mnogo zakrivilo, da se skuša stroj emancipovati človeka. Vedno vznemirjanja so povod, da je glavni princip sedanje tehniko odstraniti človeka od stroja.

Uvideva se pa tudi, da so človeški organi, njegove sile, kakor vsa njegova vspodbodenost vedno manj priležni in primerni vedno manj povekšujočim se in v najfinješ se razvijajočim strojem. Človek v svojem gibanju tudi ne more več dohajati izvrsenja mehaničnih sil. Človeško delo postaja pri stroji odveč, ker tehniku nam že sedaj deloma izvršuje stroje, ki v vseh podrobnostih nadomeščajo človeško delo in to so — automati. S to pridobitivo izgine delavski stan (to se pravi, sedanja nebrojna množica delavcev se zmanjša na primeroma nezнатno število — rekeli bi — gospodskih delavcev), kateri sedaj sili tehniko do tega popolnjevanja strojev, s tem pa ugonablja samega sebe.

Ko dosežejo stroji to popolnost, tedaj bo človek popolnoma prost in nezavisen od prirodnih sil. Strojno delo sicer dandanes še ne dosega mnogo tega vrhunca popolnosti, zakaj človeška roka ga pričenja in skončuje, pa tudi za marsikatero druge delo je stroj še nezmožen. Ker pa se je vel zavedati civilizovani človek vsled raznih političnih prevarov, vsled časnikarstva, sosebno pa vsled napredovanja šolske izobrazbe svojih duševnih vrlin, etičnih zadač svojega bivanja, in ker hoče uživati name njeni mu srečo svojega življenja, tedaj se neče več prostovoljno prištevati kot člen pri tehničnih procesih v proizvajanjih, v tovarnah in v prometu. Človek je vsled svoje zavednosti postal iz pomožnega stroja — človek. (Herrmann: Techn. Fragen und Probleme). Vsled te prelevitve ovira človeka hote in nebote delo strojevo in to jn provzročilo ono omenjeno emancipiranje stroja človeških ludomušnostih.

Kjer je človek najbolj vezan na stroj in pri rodne sile, tam se bo izvedla ta emancipacija najprvo, ker so tam najnemirnejši ljudje, najpogosteje štrajkujoči delavci, tako v rudokopih in pri tekstilni industriji, deloma tudi pri prometnih napravah. Automatiziranje stroja bo nadvladal v vseh strokah, in to bo v človeškem življenju drugi velikanski prevar, katerega provzroči tehniku. Ta prevar pa donese človeštvu ono, po čemur hrepeni že od takrat, ko se je zavedlo svojih kulturnih zadač — svobodo in moč. Kdor tedaj v resnici hrepeni po svobodi, ta gotovo ne smatra tehničke znanosti in nje uspehov kot za človeštvo postranskih stvari.

Tehnika s svojim najpopolnejšim orodjem — s strojem bo raztrgal vse prirode spone in odstranila s pozorišča vse ono, kar je v zapreko popolni človeški svobodi, zakaj stroj je mogočnejši kot cesar in država.

Oponjaj uređništva: Priobčili smo to, kako spremno sestavljeno in zanimivo pisano razpravico, dasi se z vsemi pisateljevimi izvajami ne strinjam.

— Državne železnice Postajališče Ederbauer mej postajama Frankenmarks in Strasswalchen na progi Linie Solnograd, ki je bila dosedaj urejena v omenjeni meri za osebni in pratežni promet se s 1. majem 1896 raztegne na neomejeni osebni in pratežni promet.

Listnica uređništva.

Gospod Konrad Črnologar, učitelj v Šmariji: Potrjam Vam izrecno, da notice glede cerkve v Grosupljem in v Železnici niste pisali Vi, niti jo inspirirali; spisali smo jo sami po uradnem poročilu centralne komisije, katero je priobčila tudi „Laib. Ztg.“ in iz katerega je tudi „Slovenec“ posel kar se mu je zdelo, a izpustil, kar mu ni bilo všeč.

Narodno zdravilo. Tako se smeti imenovati bolesti utešujoče mišice in žive krepujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštem povzetji razpoljite mazilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (176-9)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Poucha posestvo v Kleniku; Janeza Kaluže posestvo v Narinu; Gašparja Widricha posestvo v Trnu in Antonu Materju posestvo v Grobšah, vsa štiri (v drugič) dne 30. junija v Postojini.

Marka Kerina zemljišče v Lokah (vnovič), 1. dne julija v Krškem.

Umrli se v Ljubljani:

Dne 25. junija: Jožef Verovšek, učitnikskega kantrolorja sin, 6 let, je v Kurji vasi v Gruberjevem kanalu utonil. — Albin Miklavčič, krojačev sin, 4 meseca, Krojačko ulice št. 4, božast. — Julijana Fink, Šivilja, 28 let, Pred Prulami, pljučna tuberkuloza.

Darila za „Národní Dom“.

LXXXVI. Izkaz „Krajcarske družbe“.

Prenesek 24681 gld. 30 kr.

Doneski za mesec maj; plačali so čl. gospode:

Fri. Goričnik, Ferd. Souvan, dr. I. Tavčar in I. Vončina, à 5 gld., skupaj .

Dr. Ferjančič, I. Gogola, F. Kollmann, J. Lozar, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, J. Lenč, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, S. Rutar in Fr. Soss, à 2 gld., skupaj

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drabsler, J. Duffe, A. Gogola, I. Gričar, J. Jenko, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Martinak, I. Mejč, A. Novak, M. Pavlin, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweiss, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenc, J. Rodè, A. Skabenec, A. Stor, H. Suyer, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, J. Višnar, K. Weber, Fr. Wiesthaler, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagari, à 1 gld., skupaj

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bončač, V. Boršner, A. Foerster, I. Frisch, J. Maček, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Seunig, P. V. A. Sayer, I. Šubic, A. Tavčar, J. Tomec, A. Trstenjak in I. Žargi, à 50 kr., skupaj

Odborniki „Krajcarske družbe“ mesto venca pokojnemu kolegi J. Škofcu .

Druga polovica darila mestne občine .

Ostanek premoženja likvidirane banke „Slovenije“

Doneski za mesec junij; plačali so čl. gospode:

Fr. Goričnik, Ferd. Souvan, dr. I. Tavčar in I. Vončina, à 5 gld., skupaj .

Dr. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, J. Lozar, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, J. Lenč, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, S. Rutar in Fr. Soss, à 2 gld., skupaj

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drabsler, J. Duffe, A. Gogola, I. Gričar, J. Jenko, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Martinak, I. Mejč, R. Milic, A. Novak, M. Pavlin, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweiss, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenc, J. Rodè, A. Skabenec, A. Stor, H. Suyer, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, J. Višnar, K. Weber, Fr. Wiesthaler, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagari, à 1 gld., skupaj

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bončač, V. Boršner, A. Foerster, I. Frisch, J. Maček, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Seunig, P. V. A. Sayer, I. Šubic, A. Tavčar, J. Tomec, A. Trstenjak in I. Žargi, à 50 kr., skupaj

8 " — *

5 " — *

2500 " — *

115 " 89 "

Doneski za mesec junij; plačali so čl. gospode:

Fr. Goričnik, Ferd. Souvan, dr. I. Tavčar in I. Vončina, à 5 gld., skupaj .

Dr. Ferjančič, I. Gogola, Fr. Kollmann, J. Lozar, M. Pleteršnik in U. pl. Trnkoczy, à 3 gld., skupaj

Dr. vitez K. Bleiweis, I. Gorup, J. Lenč, Fr. Mally, dr. Fr. Munda, V. Rohrmann, S. Rutar in Fr. Soss, à 2 gld., skupaj

A. Bayr, J. S. Benedikt, O. Detela, P. Drabsler, J. Duffe, A. Gogola, I. Gričar, J. Jenko, M. Klein, dr. J. Kušar, E. Lah, J. Martinak, I. Mejč, R. Milic, A. Novak, M. Pavlin, G. Pirc, K. Pirc, L. Pirc, K. Pleiweiss, K. Pleško, M. Pleško, T. Povše, A. Prosenc, J. Rodè, A. Skabenec, A. Stor, H. Suyer, dr. Fr. Tekavčič, J. Velkovrh, J. Višnar, K. Weber, Fr. Wiesthaler, A. Zajec, dr. Fr. Zupanc, M. Zupanc in K. Zagari, à 1 gld., skupaj

Fr. Ban, A. Bartel, I. Bončač, V. Boršner, A. Foerster, I. Frisch, J. Maček, M. Petrič, Fr. Rozman, I. Seunig, P. V. A. Sayer, I. Šubic, A. Tavčar, J. Tomec, A. Trstenjak in I. Žargi, à 50 kr., skupaj

8 " — *

18 " — *

16 " — *

36 " — *

Skupaj 27498 gld. 19 kr.

Opomba: Vsem č

Izvirališče: **Giesshübl Slatina.**
Zdraviliška postaja. Zdravilišče in vodo-
zdravilnica pri Karlovi varhi.
Prospekti zastonj in franko.



Priporoča se, paziti na to zna-
menje, užgano v probek, in na
etiketo z rudečim orlom, ker se
jako pogostoma prodajajo pona-
redbe (1698-7)

Mattoni ^{BVB} Giesshübler slatine.

Z darili odlikovana lastna umetniška dela

v lesorezbarskem blagu.

Točna izvršitev **okvirov za fotografije in podobe**
po meri pri najcenejši postrežbi. (2597-4)

Fr. Stampfel, Ljubljana, Kongresni trg, Tonhalle.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana G. FLUX Breg št. 6

Isče nujno: za Ljubljano in drugod več **pripristih in boljših kuharic**, tudi k jedni ali dvema osebam, tudi za čez poletje na Bled, Celje, Gradec, Dunaj, Beljak, Krško, Ljubljano; **hotelske in zasebne kuharice** za takaj in drugod zdravišče; **več dekle za raznovrstna dela** (tudi začetnice); **3 grajskiške kočijaže**; **hotelskega slugo**; **več konjških hlapcev**; **dve plačilni in 3 priproste natakarice** i. t. d. i. t. d. Umeščenja vrše se slednji dan. (2613)

Prodajalnica
oddá se takoj v najem
na Sv. Petra cesti 35.

Več se poizvē na dverišču pri lastniku hše. (2612-1)

Agenti, potovalci

krajnj zastopniki in privatne osebe
naj v **svojem interesu** v svrhu jako lahkega, velikega,
izrednega, tudi postranskega zasluka na novo blago jako
iskanega trgovinskega predmeta naznanijo **svoje adresе** z
dodatkom, s čem so se doslej bavili. Štra „**Neue Quelle**“
pod naslovom **A. Lukáš, Praga, 1334-II.** (2610-1)



Moške srajce
najfineje narejene
ovratnike, manšete, küras
najboljši fabrikat
najnovejše kravate
nogovice, jopiče, perilo za turiste
II. pripravnice najcenejše (2054-17)

Karol Recknagel.

Važno za kolesarje!

Usojam si naznaniti, da sem svojo mehanično delavnico sedaj uredil tudi za raznovrstno popravljanje koles (biciklov). Ištakam vedno v zalogi

kolesa (bicikle)
najnovejše ter najboljše vrste
po najnižjih cenah

ter poskrbujem na posebno željo zajedno tudi
razpečavanje že rabljenih, a še dobro ohranjenih koles.

Velespoštovanje (2332-16)

Fran Kaiser, puškar v Ljubljani,
Šelenburgeva ulica št. 6.

Učenca

s potrebo naobrazbo, iz dobre hiše, **vzprejem takoj**
v trgovino z mešanim blagom.

Ivan Lovšin
(2594-5) **v Doleni vasi pri Ribnici.**

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s **srednjeevropskim časom**. (1705-146)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čez Salzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten.

— Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

— Ob 7. uri 10 min. osebni vlak v Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj čez Salzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovice vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontab, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Salzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovice vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

— Ob 7. uri 44 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. — Vrhlo tega ob 5. uri 39 min. popoludne vsako nedeljo in praznih v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Solnograd, Bregenc, Inomost, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljak, Franzenfeste, Trbiž. — Ob 8. uri zjutraj osebni vlak v Lesce-Bled. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipskoga, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Pleba, Marijinih varov, Plzna, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariza, Curih, Bregenc, Inomost, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Ob 2. uri 32 min. popoludne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 4. uri 55 min. popoludne osebni vlak v Dunaju, Ljubna, Salzthal, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Pontabla, Trbiž. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak v Dunaju preko Amstettena, iz Lipsije, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovice, Solnograd, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Vrhlo tega ob 10. uri 25 min. zvečer vsako nedeljo in praznih v Lesce-Bled.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoludne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 26 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 1. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznih.)



(2114-13)

Dr. Friderika Lengle-a Brezov balzam.



Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtajo, deblo, je od pamtiveka znau kot najzvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se nameže zvečer žnjim obraz ali drugi deli polti, **točijo se že drugi dnu ne znatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.**

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožne pike ter mu daje mladostno barvo; polti podejajo beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj nag'o pege, žoljavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred **gld. 1.50.**

Dr. Friderika Lengle-a BENZO-E-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad **60 kr.** (1849-12) Dobiva se v **Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczyja** lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejemo **W. Henn, Dunaj, X.**

Št. 19-035.

Izurjen solicitator

išče službe

v odvetniški ali bilježniški pisarni.

Pod šifro „A. R.“ na upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (2611)

Izurjena prodajalka

želi vstopiti v službo ali prevzeti kako prodajalno v najem ali pa na račun.

Več pové upravnštvo „Sloven. Naroda“. (2590-3)

P. n.

Svoj bogato ilustrovani žurnal nakičenih (2302-11)

ženskih klobukov

razpošiljam poštne prosto in zastonj.

Henrik Kenda v Ljubljani.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk.

— Ponudbo na „**Hauptstädtische Wechselstaben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest**“. (2568-3)

Ustanovljena 1. 1874.

Ljubljana, Latterman-ov drevored.

Hartkopfa

Veliki umetnostni in naravoznanstveni

MUZEJ

nudeč najzanimivejše v vseh strophah znanstva je nepreklicno samo še do vste-tega ponedeljka 29. junija, t. j. praznik sv. Petra in Pavla, odprt.

Z velespoštovanjem

(2609) **ravnateljstvo.**

Postrojno olje

ubranjuje, da usnje ne splesni in ne smolar in odstranjuje plesnovo in smoło, tako da postane staro usnje tako, kakor bi bilo novo, če drugače ni pokvarjeno od solnca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.

Cena pušči ali steklenici **10, 20, 40** in **80 kr.** Preprodajalcem se daje popust. — V zalogi pri **K. Weber-ju v Ljubljani.** — Cenik naj se zahteva od tovarne

J. BENDIK-a (1148-20) v Št. Valentinu pri Steyr, Nižja Avstrija.

Kemično-tehnična poskušalna postaja industrije za usnje, III., leva zeleznika ulica št. 5.

Dunaj, dn 26. septembra 1895.

Svedočba. Patentovano postrojno olje Jakoba Bendika v Št. Valentinu je uspelo zložitev tvarin, ki ne dajejo usnju samo moči, nego je tudi konservirajo, ker zbranjujejo vsakeršno raztrdbo in pokvarjenje. Ker ima to olje v sebi tvarino, ki učinkuje strojilno, se z njim zbranjuje delna razstrijitev usnja, katero sicer prouzročujejo zrak in moč. Pri praktičnih poskusih se je to postrojno olje obneslo prav dobro.

C. kr. poskušalna postaja industrije za usnje:

Vaše blagorodje!

W. Etzner m. p.

Prosim, da mi kmalu pošljete semkaj 10 kil Vašega izbornega postrojnega olja in kopitne masti in 2 veliki steklenici po 5 kil apreture za usnje. Prosim, da vse proti povzetju pošljete na visoko predstojništvo komore.

Z odličnim štovanjem

A. Breschek, krmski mojster nadvojvode Frana Salvatorja.

Razglas.

Podpisani magistrat opozarja na ukaz z dne 22. decembra 1852. l., št. 5662, oziroma z dne 12. maja 1891. l., št. 9280, in znova določa, da se je strogo ravnavati po njem.

Ukaz slöve:

Prepovedano je:

1.) nesnago kakoršnokoli na ulice, trge in v kote iztresati, izlivati ali napeljavati;

2.) perilo, krvna in kože obešati na ulicah in mestnih trgih, posebno na države ob bregu Ljubljance.

Nadalje je prepovedano, na javni cesti, na vratih, oknih in balkonih proti javni cesti ali proti javnim nasadom prezačevati in stepati posteljno opravo, žimnice, preproge, cunje i. t. d.

Prestopek teh prepovedi kaznuje se po § 7. ces. naredbe z dne 20. aprila 1854. l., št. 96 drž. zak., z globo od 1 do 100 gld. ali z zaporom od 6 ur do 14 dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 17. junija 1896.

Prav po ceni se dobé stara
okna in vrata
 pri
Franu Čudnu
 urarju v Ljubljani, na Mestnem trgu.
 Tudi se takoj vzprejme učenec, ki ima
 veselje do urarstva. (2601-2)

Moderci

izvrstne façone, najboljši izdelek
 (2220-12) **najceneje** pri
Alojziju Persché
 Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Zarezna strešna opeka, prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike s stroji delana strešna opeka

je za znižane cene
 vedno na prodaj
 v tovarni (2268-11)

Knez & Supančič
 Ljubljana.



(1666-10)

Največja izber
 dunajskih klobučnih modelov
 (2034) za dame in otroke VI. (16)
 slamnikov brez nakita
 v najnovejših oblikah
 cvetlic, trakov in perja itd.
 Ženski žalni klobuki
 se v treh urah naredé v modni prodajalni

Karol Recknagel.

Savinjska posojilnica v Žalcu
 išče spretnega (2600-2)

pomožnega uradnika

popolnoma večega slovenskega in nemškega jezika. Plača po dogovoru.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje **civilnih oblek** po najnovejši façoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremičljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — **Gospodom uradnikom** se priporoča za izdelovanje **vsekovrstanih uniform** ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado** itd. (2191-14)

Malinov sirup

iz gorskih malin narejen, z najboljšo vonjavo i. t. d.

1 kilo v steklenici 65 kr., pol kilo 35 kr.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto. (2558-3)

Dva spretna železolivniška kaluparja

(„formerja“)

dobita v Iljarni pod dobrimi pogojmi stalno delo.

Ponudbe naj se pošljejo upravnemu „Slov. Narodu“. (2593-3)



Ljudevit Borovnik

(1832) (24)
 puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se pripravlja v izdelovanje **vsekovrstanih pušek** za lovec in strelec po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejemo vsekovrstanu **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. praskuševalnicu in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice

veljaven od 1. junija 1896.

Z Dunaja v Trst.

| Postaje | Brzovlak | Poštni vlak | Mešani vlak | Sekundarni vlak |
|--------------------------|--------------------|---------------------------|--------------|-----------------|
| Dunaj | Odhod 8:20 po noči | 7:30 zjutraj 1:15 popel. | 9:00 po noči | 6:25 zjutraj |
| Mürzzuschlag | " 10:33 " | 10:34 dopol. 5:38 | 1:48 | 11:00 dopol. |
| Gradec | " 1:29 " | 12:52 popol. 9:24 po noči | 5:45 | 2:23 popol. |
| Maribor | 2:51 | 2:18 | 7:57 zjutraj | 5:40 |
| Celje | 4:16 | 3:42 | 10:08 dopol. | 5:35 zjutraj |
| Laškitrg | 4:28 | 3:55 | 10:23 | 6:03 po noči |
| Rimske toplice | 4:36 | 4:05 | 10:33 | 6:20 |
| Zidani most | 4:50 | 4:19 | 11:05 | 6:57 |
| Hrastnik | — | 2:42 | 11:17 | 7:15 |
| Trbovlje | — | 2:54 | 11:25 | 6:55 |
| Zagorje | — | 3:02 | 11:33 | 7:28 |
| Sava | — | 3:10 | 7:40 | 7:05 |
| Litija | — | 3:24 | 8:01 | 7:22 |
| Kresnica | — | 3:36 | 8:17 | 7:38 |
| Laze | — | 3:48 | 8:35 | 7:53 |
| Zalog | — | 4:02 | 9:00 | 8:11 |
| Ljubljana | Prihod 5:57 | 5:30 zvečer 4:25 | 9:17 | 8:25 |
| Borovnica | Odhod 6:01 | 5:34 | 9:35 | 8:40 |
| Logatec | — | 5:34 | 10:13 | 7:35 po noči |
| Rakek | 6:55 | 6:28 po noči | 11:18 | 8:10 |
| Postojina | — | 6:48 | 12:31 | 8:50 |
| St. Peter | 7:30 | 7:04 | 1:30 | 9:21 |
| Divača | 7:54 | 7:25 | 2:11 | 9:42 |
| Nabrežina | 8:21 | 7:52 | 3:10 | 10:05 |
| Trst | 9:03 | 8:34 | 4:24 | — |
| | Prihod 9:25 | 8:56 | 6:00 zjutraj | — |
| | | 10:20 | 6:48 | — |

Iz Trsta na Dunaj.

| Postaje | Brzovlak | Poštni vlak | Mešani vlak | Sekundarni vlak |
|--------------------------|---------------------|--------------------------|--------------|-----------------|
| Trst | Odhod 8:05 po noči | 7:45 zjutraj 9:55 dopol. | 6:20 po noči | 10:00 po noči |
| Nabrežina | " 8:50 " | 8:22 10:50 | 7:10 | 11:26 |
| Divača | " 9:43 " | 9:14 11:57 | 8:23 | 1:21 |
| Št. Peter | " 10:25 " | 9:52 12:42 | 9:14 | 2:50 |
| Postojina | " 10:44 " | 10:10 dopol. 1:07 | 9:39 | 3:30 |
| Rakek | — | 10:24 | 9:59 | 4:02 |
| Logatec | " 11:15 " | 10:41 | 10:24 | 4:41 |
| Borovnica | — | — | 10:54 | 5:18 |
| Ljubljana | Prihod 11:57 | 11:23 | 6:05 | 8:45 |
| | Odhod 12:02 | 11:29 | 6:20 | 6: po noči |
| Zalog | — | — | 6:36 | 6:16 po noči |
| Laze | — | 3:14 | 6:54 | 6:30 |
| Kresnica | — | 3:27 | 7:12 | 6:48 |
| Sava | — | 3:49 | 7:27 | 7:04 |
| Zagorje | — | 12:21 | 7:41 | 7:18 |
| Trbovlje | — | 12:27 | 7:58 | 7:35 |
| Hrastnik | — | — | 8:08 | 7:45 |
| Zidani most | 1:14 | 1:01 | 8:19 | 7:56 |
| Rimske toplice | 1:23 | 1:11 | 8:46 | 8:16 |
| Laškitrg | 1:31 | 1:20 | 9:02 | 8:31 |
| Celje | 1:44 | 1:33 | 9:17 | 8:45 |
| Maribor | 3:21 | 3:02 | 9:42 dopol. | 9:04 Prah. |
| Gradec | 4:47 | 4:29 | 1:00 popol. | — |
| Mürzzuschlag | 7:07 | 6:51 po noči | 8:05 zjutraj | 4:45 |
| Dunaj | Prihod 10:00 dopol. | 9:45 | 11:57 dopol. | 9:30 pon. Prah. |
| | | 6:40 zjutraj | 4:00 popol. | — |

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče Krapinske Toplice na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprtne od 1. aprila do konca oktobra. **30° do 35° R.** gorce akrototerme, ki eminentno vplivajo pri protinu, živčni in kolenčni revni, in njih posledičnih boleznih, pri iskil, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightitjevi bolezni, otrpenju, kroničnem materninem vnetju, eksudativnih peritonealnih vezin. Velike basinske, polne, separativne kopeli, kopeli v marmornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potinice, masaže, elektrika, sved, zdravilna gimnastika. Priležna stanovanja. Dobre in nedrage gostilne; stalna topliška godba, katero oskrbuje godba o. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane.

Kopalški zdravnik dr. Pavel pl. Oreskovic. Brošure se dobije v vseh knjigarnah. Prospekti in poročila pošilja (2214-11).

kopalniško ravnateljstvo.

Mala oznanila.

**Veliko
zalogu**
klobukov
priporoča
J. Soklič.
(1726)

Kavarna I. Lekan
(„Pri Virantu“)
na Sv. Jakoba trgu.
Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.
Z velespoštovanjem
Ivan Lekan,
kavarnar.
(1727)

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

(1734)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zalogu obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbоро.

Vsakerščina naročila izvršujejo se točno in po nizki cenai. Vse mera se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

J. Kunčič
naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo
izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljna naročila z opomnijo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji **filiali v Lescah** rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto pri Bledu.

Zunanja naročila se točno izvrši.



Prej M. Učak **Albert Robida** Prej M. Učak
v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(1728) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav. občinstvu za obilen naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinješe do najpriprostješe oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnja naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 J. Slavko Gärtner Škoje ulice 2
v Ljubljani, nasproti šentpeterski vojašnici
se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek (1736)

zagotavlja točno izvršbo.

Različne uzorce blaga ima na razpolago in **uzorci dostavlja** tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le malo dobike pri nizkih cenah, se nadeja, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam če naročnikov ustrezati.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 (1729)
priporoča svojo veliko zalogu orčja za lov in osebno varnost, streljiva in potreščin za lovece. Specijalitete v ekspreznih puškah in ptičaricah, kijih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.
10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-mutratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. Žimnice od 17–30 gld.; divani, otočani, garniture in vsa tapetniška dela od 6 gld. naprej do 25 gld.



IVAN URAN
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogu vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1741)
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zalogu
šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ivana Toni (1731) v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo
kovaško obrt
izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogu
gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd.
Oblike po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotslovajo. (1739)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, želeso in kovinilnica.
Izdeluje kot posebno: vse vrste strojev za lesoreznice in zago. (1732)
Prezame celo naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Telegram! Veliko zalogo
suknenih ostankov
prodam pod ceno.
Hugo Ihl, Pred škofijo štev. 2.

Ustanovljeno leta 1847.
Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). (1733)

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne **slamo-reznice** in **mlatilnice**, katere se dobivajo vzliz njih izbornosti cenó. (1741)
Ceniki zastonj in poštne prosto.

Svoji k svojim!
Kavarna J. Kramar
Ljubljana (1749) Dunajska cesta št. 5.

Izvirne ruske kronanjske kupice

priporoča

Andr. Druškovič
železarija v Ljubljani. (2596-2)

Vse zlomljeno

steklo, porcelan, les itd. lepi najbolje slavno znano
v Lübecku jedino premovano

Plüss-Staufer-lepilo.
Samo pristno v steklenicah à 20 in 30 kr. pri
Franu Kollmann-u. (1652-14)

Resnica.

Občno je pripoznano, da se imajo sedanje dame zahvaliti za ono mično kožno barvo in ono zamoklo in aristokratisko polt, ki je jedino znomenje prave lepote. Pompadourini pasti. Vedno čista, níkoli raskasta ali razpokana koža, obraz in roke, proste ogrevcev, mehurjev, czeblinskikh in vrčinskih peg, vsi tepravnosti se vedno dosežejo, ako se za toaleto rabi pristno Pompadourino pasto, Poudure Pompadourino in Rix-ovo milo. — Te higienične parfumske predmete često priznajo zdravnički. (2119-6)

Da se izogne ponaredbam, prepričaj se, ako ima vsak flakon tudi podpis **Rix-a, Dunaj II., Fraterstrasse 16, R x-Hof.**

Največje skladišče raznega semena

n. p.: nemške, štajerske, inkarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živino; travnega sémena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbera semena za salato, kumare, peteršilj, zeleno, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. — Proseč mnogobrojnega poseta

(2018-18) Peter Lassnik.

Vožni red državne železnice od 1. junija 1896.

Ljubljana — Trbiž.

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|------|-----|-----|-----|------|--|---|-----|-----|------|-----|-----|------|
| 710 | 1150 | 400 | 539 | 744 | 1205 | iz Ljubljane (juž. kol.) | v | 502 | 800 | 1125 | 455 | 904 | 1025 |
| 713 | 1153 | 403 | 542 | 747 | 1208 | iz Ljubljana (drž. kol.) | v | 504 | 757 | 1122 | 452 | 901 | 1022 |
| 718 | 1157 | 408 | 544 | 749 | 1209 | Vižmarje | ↑ | 505 | 756 | 1119 | 447 | 856 | 1018 |
| 727 | 1206 | 417 | 553 | 755 | 1219 | Medvode | ↑ | 507 | 748 | 1111 | 439 | 818 | 1007 |
| 738 | 1217 | 429 | 564 | 809 | 1231 | Škofova Loka | ↑ | 508 | 738 | 1101 | 428 | 837 | 953 |
| 762 | 1229 | 441 | 566 | 823 | 1247 | Kraji | ↑ | 513 | 725 | 1049 | 415 | 824 | 937 |
| 807 | 1243 | 454 | 629 | 833 | 1258 | Sv. Jošt (postajal) | ↑ | 518 | 710 | 1056 | 400 | 809 | 920 |
| 812 | 1248 | 459 | 634 | 815 | 1255 | Podnart-Kropa | ↑ | 500 | 701 | 1030 | 352 | 801 | 912 |
| 826 | 102 | 513 | 648 | 857 | 117 | Otoče (postajal) | ↑ | 488 | 649 | 1019 | 340 | 749 | 858 |
| 832 | 108 | 519 | 653 | 902 | 123 | Radovljica (postajal) | ↑ | 491 | 642 | 1013 | 338 | 712 | 850 |
| 844 | 120 | 531 | 705 | 914 | 136 | Lisce-Bled | ↑ | 419 | 631 | 1091 | 321 | 730 | 836 |
| 856 | 181 | 541 | 711 | 920 | 145 | Zerovnica | ↑ | 413 | 625 | 955 | 315 | 724 | 829 |
| 907 | 142 | 552 | 716 | 956 | 156 | Javornik | ↑ | 359 | 914 | 255 | 704 | 704 | 704 |
| 917 | 152 | 601 | 726 | 956 | 156 | Leichtlöslicher Cacao | ↑ | 345 | 935 | 246 | 654 | 654 | 654 |
| 927 | 201 | 610 | 737 | 957 | 157 | Austriacit. H. Co. 200 TASSEN-Nehrlach | ↑ | 343 | 929 | 239 | 648 | 648 | 648 |
| 944 | 219 | 628 | 745 | 958 | 158 | Dovje | ↑ | 345 | 911 | 218 | 627 | 627 | 627 |
| 1005 | 240 | 649 | 755 | 959 | 159 | Kranjska Gora | ↑ | 308 | 851 | 156 | 635 | 635 | 635 |
| 1018 | 253 | 702 | 765 | 959 | 159 | Radeče-Bela Peč | ↑ | 245 | 839 | 142 | 549 | 549 | 549 |
| 1032 | 307 | 715 | 775 | 959 | 159 | Trbiž | ↑ | 239 | 825 | 126 | 532 | 532 | 532 |

Ljubljana — Straža.

| | | | | | | | | | | | | | |
|------|------|------|-----|--------------------------|-----------------|-----|------|------|-----|-----|---|---|---|
| 615 | 1255 | 630 | . | iz Ljubljane (juž. žel.) | v | 819 | 282 | 835 | . | . | . | . | . |
| 627 | 109 | 644 | . | iz Ljubljane (dol. žel.) | v | 808 | 221 | 824 | . | . | . | . | . |
| 638 | 121 | 655 | . | Lavrica | ↑ | 752 | 206 | 809 | . | . | . | . | . |
| 646 | 129 | 704 | . | Škofjelščica | ↑ | 745 | 159 | 802 | . | . | . | . | . |
| 700 | 145 | 719 | . | Šmarje-Sap | ↑ | 731 | 144 | 748 | . | . | . | . | . |
| 725 | 208 | 745 | . | Grosuplje | ↑ | 654 | 119 | 717 | . | . | . | . | . |
| 739 | 222 | 759 | . | Žalna | ↑ | 640 | 105 | 703 | . | . | . | . | . |
| 751 | 234 | 811 | . | Višnja Gora | ↑ | 629 | 1254 | 652 | . | . | . | . | . |
| 805 | 248 | 825 | . | Zatičina | ↑ | 614 | 1239 | 637 | . | . | . | . | . |
| 814 | 257 | 834 | . | Št. Vid pri Zatičini | ↑ | 603 | 1228 | 626 | . | . | . | . | . |
| 820 | 303 | 840 | . | Radovljica Vas | ↑ | 557 | 1222 | 629 | . | . | . | . | . |
| 835 | 318 | 855 | . | Št. Lorenčn. K. p.z.p. | ↑ | 542 | 1207 | 605 | . | . | . | . | . |
| 844 | 327 | 904 | . | Velika Loka | ↑ | 535 | 1200 | 558 | . | . | . | . | . |
| 859 | 342 | 919 | . | Trebje | ↑ | 522 | 1147 | 545 | . | . | . | . | . |
| 921 | 404 | 941 | . | Mirna Peč | ↑ | 457 | 1122 | 520 | . | . | . | . | . |
| 943 | 426 | 1053 | * | Novo Mesto | ↑ | 433 | 1058 | 466 | * | . | . | . | . |
| 956 | 455 | 349 | 810 | iz j | v | 550 | 1044 | 432 | 900 | . | . | . | . |
| 1016 | 514 | 490 | 822 | v | Strža | iz | 530 | 1025 | 413 | 811 | . | . | . |

Grosuplje — Kočevje.

| | | | | | | | | | | | | | |
|-----|-----|-----|-----|------------------------|-------------------|-----|------|------|-----|---|---|---|---|
| 715 | 200 | 735 | . | iz Grosuplja | v | 714 | 125 | 732 | . | . | . | . | . |
| 731 | 216 | 751 | . | Predole | ↑ | 659 | 110 | 717 | . | . | . | . | . |
| 740 | 225 | 800 | . | Čušperk | ↑ | 650 | 101 | 708 | . | . | . | . | . |
| 755 | 240 | 815 | . | Dobre Polje | ↑ | 635 | 1246 | 655 | . | . | . | . | . |
| 807 | 252 | 827 | . | Velike Lašče | ↑ | 623 | 1234 | 641 | . | . | . | . | . |
| 828 | 313 | 848 | . | Ortenek | ↑ | 604 | 1216 | 622 | . | . | . | . | . |
| 845 | 330 | 905 | . | Ribnica | ↑ | 541 | 1152 | 589 | . | . | . | . | . |
| 912 | 357 | 932 | . | Srednja Vas | ↑ | 515 | 1125 | 583 | . | . | . | . | . |
| 920 | 405 | 940 | 810 | v | Kočevje | iz | 506 | 1116 | 524 | . | . | . | . |

Ljubljana — Kamnik.

| | | | | | | | | | | | | | |
|-----|-----|-----|------|--------------------------|---|-----|------|-----|-----|---|---|---|---|
| 733 | 205 | 650 | 1025 | iz Ljubljane (diz. kol.) | v | 656 | 1115 | 620 | 955 | . | . | . | . |
| 737 | 219 | 704 | 1048 | Tavčarjev dvor (post.) | ↑ | 643 | 1102 | 607 | 943 | . | . | . | . |
| 740 | 222 | 707 | 1041 | Črnuče (postajal) . . . | | | | | | | | | |

Zaradi pomankanja prodajalnic sem otvoril svojo
brusarnico
na Kongresnem trgu št. 3, na dvorišču.
S spoštovanjem
A. Vanino.
(2608-1)

Na prodaj je iz proste roke
hiša (2607-1)
z gostilno in pekarijo
na dobrem mestu v Ljubljani.
Več pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Imam še na prodaj
267 kom. hrastovih dreves
(nad 100letnih) in
178 kom. smrekovih dreves
(tudi naddebelnih).

Pogledati se jih more vsak dan v gozdih moje pri-
stave v navzočnosti mojega logarja **Franca Rosenbergerja**
v Boričevem pri Novem mestu. (2588-2)

Viktor Rohrmann v Ljubljani.

Nas. za telegramme: Benedikt, Ljubljana.

Klobuke za žalovanje
vsakovrstne, vedno po zadnjih modelih (2539-3)
dobavlja takoj po poljubni napovedi

Prvi ljubljanski salon za damske modne klobuke J. S. BENEDIKT
„pri predici pri križu“. Ustanovljeno 1830. j.

Nas. za telegramme: Benedikt, Ljubljana.

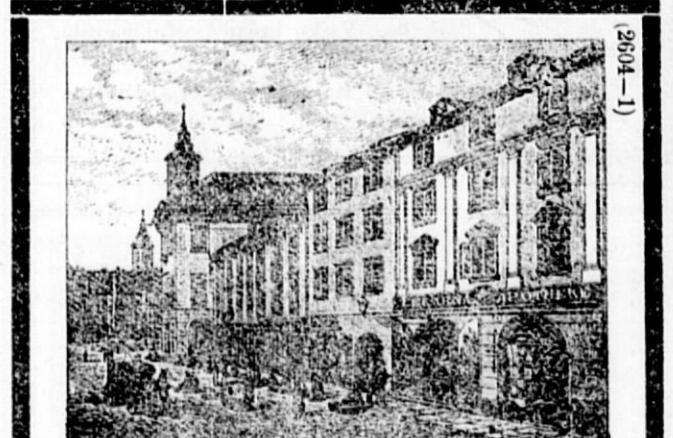
100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreč. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“ Rudolfa Mosse na Dunaju. (2482-4)

!! Kolesarji, pozor !!
Kdo ljubi svoje zdravje, ta naj kupi „Iliria“-kolo
ki je jedino na svetu prevideno s slovensko zaščitno tovarniško znamko in koje izdelujejo in prodajajo

Saunig & Dekleva v Gorici (Görz)

po sledenih cenah: „Iliria“-kolo I. vrste gld. 200,-, II. vrste gld. 175,-, III. vrste ali takozvano „Lucifer“-kolo gld. 117:50.

Imata **zastop** dvokoles „Swift“ iz prosluge orožarne v Steyr, potem **zalogu** vsakovrstnih šivalnih strojev, pušk, samokresov, streljiva i. t. d. Popravljata šivalne stroje in dvokolesa. (2414-12)



Štupa za prašiče

ali svinjski hranilni redilni prašek.

Najboljše varstveno in dijetično sredstvo za prašice.

I zavoj 25 kr., 5 zavojev 1 gld.

Priporoča, prodaja in vsak dan s prvo pošto razposilja **lekarna Trnkóczy v Ljubljani** pri rotovžu, zraven mestne hranilnice.

Lepo stanovanje

s 4 sobami in pritiklinami odda se s 1. avgustom v II. nadstropju hiše kamnoseka Vodnika v Kolodvorskih ulicah št. 34. (2451-7)

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drebno!



Prezema se opreme za neveste.
Ustanovljeno leta 1870.
2158-14

Za brezhiben kroj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zagajatelj perila ved c. kr. častniških uniformovališ in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Rokovice

za gospode in dame
iz sukanca, svile itd.

praške glače-rokovice

izvrsten fabrikat

častniške rokovice

priporoča I. (2054-17)

Karol Recknagel.

Popolna razprodaja
manufakturnega blaga
pri (2569-10)
Fr. Petrič-u
v Špitalskih ulicah.
!!! Veliko pod tovarniško ceno !!!

Prva gorenje-koroška parna pivovarna Ivana Kern-a v Beljaku
priporoča svoja
pri mejnarodnih razstavah na Dunaju 1894. l. v Berolinu 1896. l. z zlatimi svetinjami in v Bruselju 1896. l. s častno diplomo k zlati svetini odlikovana najfinješa
piva v sodih in steklenicah
v blagohotno odjemo. (2537-4)

Naznanilo.
Naznanjam najljudneje, da sem prevzel v najem obče znani
hôtel g. Matije Jeklerja na Bledu.
Priporočam se torej slavnemu občinstvu ter zagotovljam, da se budem trudil postreči z dobrimi jedili in pijačo, kakor tudi z najčednejše na novo opravljenimi sobami.
Z najodličnejšim spoštovanjem
Mihail Černe.

Cement
traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje
priporoča po zelo znižanih cenah
Andr. Druškovič
trgovec z železnino (2173-28)
v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.